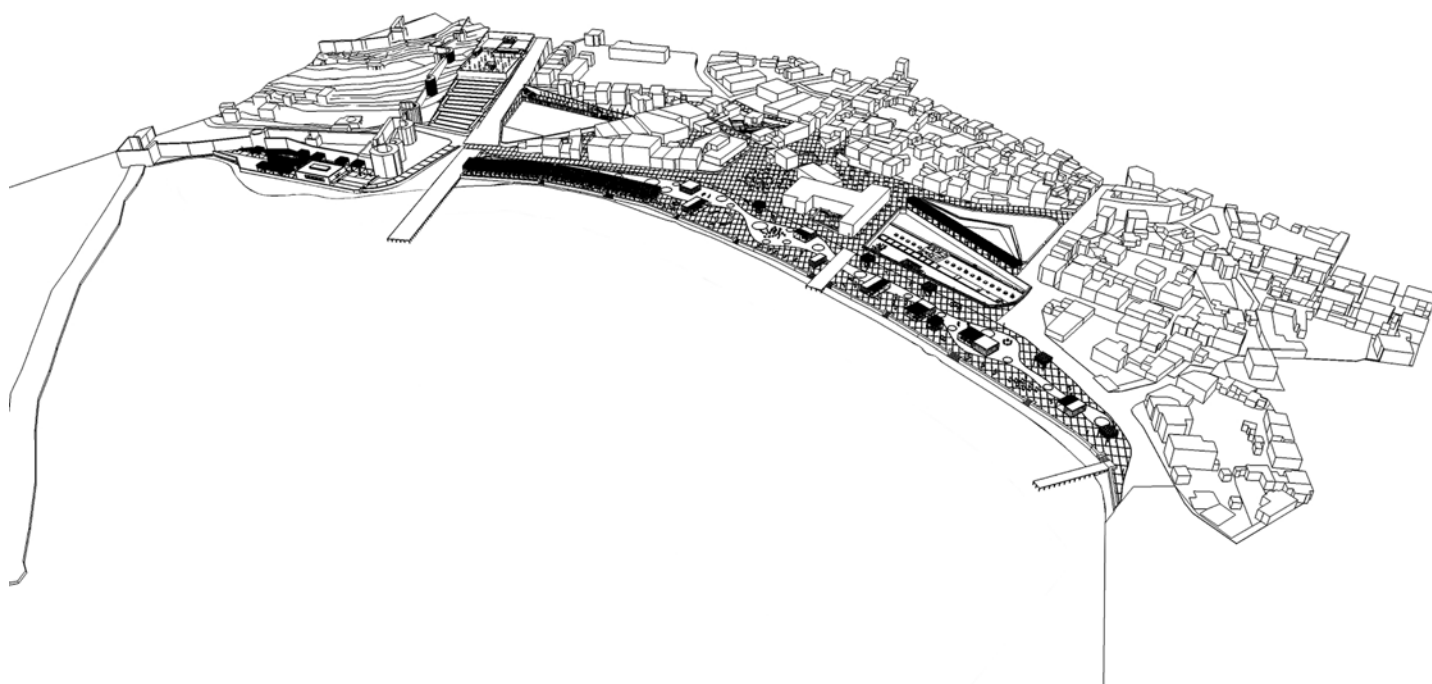

Η ζωή στην παραλία.

Σχεδιασμός του παραθαλάσσιου μετώπου
στην πόλη της Μυτιλήνης.

διπλωματική εργασία

Ελισάβετ Καλάργαλη

Επιβλέπων: Ιορδάνης Στυλίδης

Βόλος, Ιούλιος 2014

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ τον καθηγητή μου Ιορδάνη Στυλίδη για τη συνεχή καθοδήγηση και την πολύτιμη βοήθειά του, τον κύριο Στρατή Φραντζέσκο για τις χρήσιμες πληροφορίες για την περιοχή και τα κτίριά της, την οικογένεια μου και τους φίλους μου για την υποστήριξη και τη βοήθειά τους καθώς και όλους όσους συνέβαλαν στην εκπόνηση αυτή της διπλωματικής εργασίας.

_Περίληψη	8
_Abstract	9
_Ευρύτερη περιοχή	11
_Περιοχή επεμβάσεων	12
_Υπάρχουσα κατάσταση	13
_Ανάλυση περιοχής επεμβάσεων	14
_Φωτογραφίες τότε και τώρα	22
_Διαγράμματα	23
_Πρόταση	25
_Masterplan	27
_Παραθαλάσσιο μέτωπο	30
_Γυάλινα περίπτερα	34
_Μουσείο ναυσιπλοΐας	37
_Χώρος θεαμάτων – συναυλιών	43
_Parking –εξέδρες	46
_Τομές	50
_Αστικός εξοπλισμός	52
_Φωτορεαλιστικά	54
_Επίλογος	56
_Βιβλιογραφία	57

Η παρούσα διπλωματική εστιάζει στη σχέση των κατοίκων της περιοχής «Επάνω Σκάλα» στη Μυτιλήνη με την περιοχή αυτή και στους τρόπους βελτίωσής της. Στόχος είναι η ανατροπή της υπάρχουσας κατάστασης και η ανάδειξη της ιστορικής περιοχής της Επάνω Σκάλας. Προτείνεται μία γενική διαμόρφωση της περιοχής καθώς στην υφιστάμενη κατάσταση είναι υποβαθμισμένη σε μεγάλο βαθμό. Με την πρότασή μου δίνεται έμφαση στο παραθαλάσσιο μέτωπο και στη θέα από αυτό. Είναι το δυνατό στοιχείο της περιοχής και η ενίσχυσή του μπορεί να αλλάξει τον χαρακτήρα της, κάνοντάς την πιο προσιτή στους ίδιους τους κατοίκους και επιδεικνύοντας τους έναν νέο τρόπο αντιμετώπισης του δημόσιου χώρου.

Βασική επέμβαση είναι η πλακόστρωση και πεζοδρόμηση της περιοχής μελέτης δημιουργώντας μία παραλία ελεύθερη από την κίνηση των οχημάτων, κατάλληλη για περίπατο και συζητήσεις δίπλα στη θάλασσα. Η διαμόρφωση του παραθαλάσσιου μετώπου αλλάζει, δημιουργώντας μια οργανική πορεία με φυτεύσεις και σημεία στάσης, τοποθετώντας παράλληλα μία νέα λειτουργία μικρών βιβλιοθηκών για τους νέους της περιοχής αλλά και της πόλης.

Πέρα από τη διαμόρφωση του μετώπου γίνονται και τρεις ακόμα επεμβάσεις με κτίρια στην περιοχή. Λειτουργεί ένα μουσείο ναυσιπλοΐας σε ένα προϋπάρχον αχρησιμοποίητο κτίριο, ένας χώρος θεαμάτων – συναυλιών και ένα parking. Το μουσείο στεγάζεται σε ένα κτίριο δίπλα στη θάλασσα ιδανικό για τη συγκεκριμένη λειτουργία και μάλιστα έχει ήδη προταθεί από το δήμο χωρίς θετικές απαντήσεις. Ο χώρος θεαμάτων – συναυλιών γίνεται σε έναν αναξιοποίητο χώρο μεγάλης έκτασης. Η λειτουργία αυτή δεν είναι περιττή για την πόλη της Μυτιλήνης που τα τελευταία χρόνια κατακλύζεται από εκδηλώσεις κάθε είδους. Το parking όντας το πιο δύσκολο κομμάτι της επέμβασης, δεν παύει να είναι άκρως απαραίτητο ακόμα και πριν την πεζοδρόμηση των δρόμων της περιοχής.

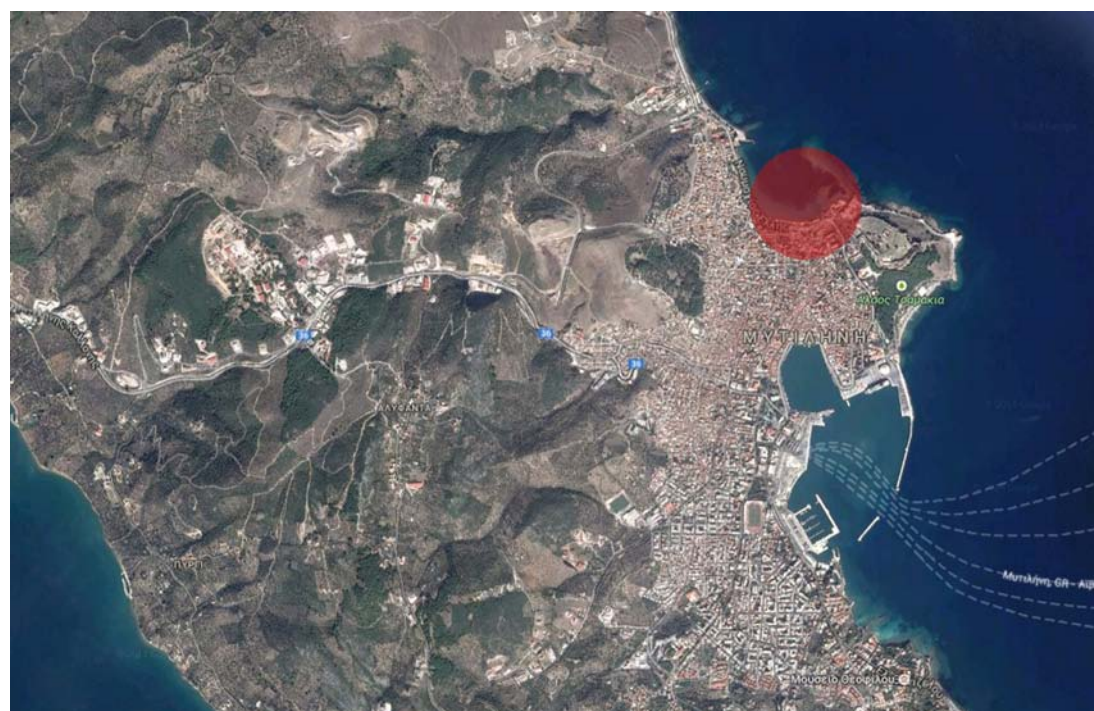

This diploma project focuses on the relationship of local residents of "Epano Skala" in Mytilene on the region and ways to improve it. The aim is to overthrow the existing situation and the emergence of the historical region of "Epano Skala". I recommend a general reformation of the region as the current situation is degraded greatly. My proposal emphasizes on the seafront and the view from there. Being the strong element, its reinforcement can change its character, making it more accessible to the residents themselves and showing them a new way of dealing with the public space.

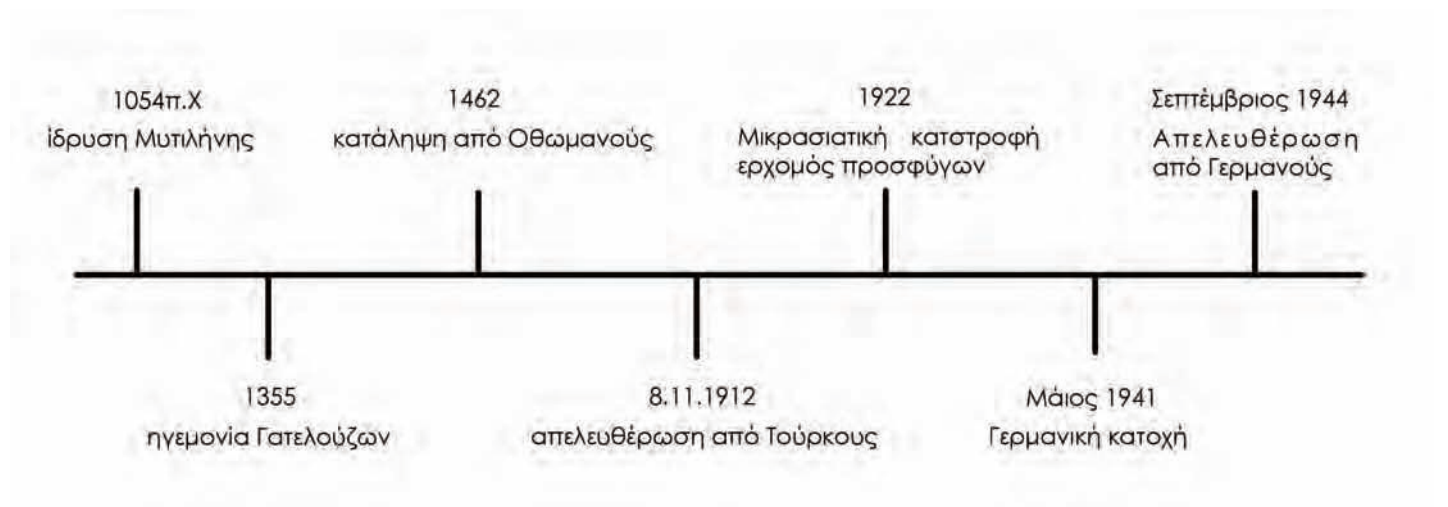
Basing intervention is the paving and the pedestrianization of the study area, creating a beach free of the movement of the vehicles, suitable for walking and discussions by the sea. The configuration of the seafront changes, by creating an organic path with plantings and stop points, while placing a new operation of small libraries for the young people in the region and in the city generally.

Apart from the configuration of the seafront, another three interventions with buildings are treated in the area. A museum of navigation operates in an existing unused building, a space of entertainment and concerts and a parking. The museum houses in a building by the sea ideal for this function and has been already proposed by the municipality without positive responses. The space of entertainment and concerts is a great unused space area. This function is not needless for the city of Mytilene which in recent years is full of all types of events. The parking being the most difficult part of this project, is still highly needed even before the pedestrianization of streets in this area.

Η Μυτιλήνη έχει έκταση 1.074 τ.χλμ. και 37.890 κατοίκους (απογραφή 2011). Υπάρχει ως οργανωμένη πόλη από το 1054 π.Χ. Η πόλη αρχικά κτίστηκε στο νησάκι όπου δεσπόζει σήμερα το Κάστρο και η περιοχή «Κιόσκι» και σιγά-σιγά άρχισε να απλώνεται έξω από το νησί – χερσόνησο, στη σημερινή περιοχή της Επάνω Σκάλας. Τα δύο λιμάνια της Μυτιλήνης κατά την αρχαιότητα, το βόρειο εμπορικό και το νότιο τριηρικό, συνδεόταν μεταξύ τους με τον «Εύριπτο», ένα κανάλι μήκους περίπου 700μ. και πλάτους 30μ. Έτσι τα καράβια μπορούσαν να αποπλεύσουν ανεξαρτήτως τι αέρας φυσούσε, καθώς περνούσαν από το ένα λιμάνι στο άλλο. Ο Εύριπτος ξεκινούσε από την αγορά της Επάνω Σκάλας, συναντούσε σε κάποια σημεία τη σημερινή οδό Μητροπόλεως, και κατέληγε στον μυχό του Νότιου Λιμανιού. Η ανασκαφική έρευνα του 1999 έφερε στο φως δίπλα στην ανατολική πλευρά του κτιρίου του ΙΚΑ το δυτικό ακρομόλιο, δηλαδή τη δυτική μνημειακή είσοδο του Ευρίππου. Με την πάροδο του χρόνου, ο Εύριππος επιχωματώθηκε με φυσικές προσχώσεις αλλά και με ανθρώπινες παρεμβάσεις.

Η περιοχή επεμβάσεων της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η συνοικία «Επάνω Σκάλα» της Μυτιλήνης. Βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της πόλης. Σ' αυτή την περιοχή επεκτάθηκε ο οικισμός της αρχαίας πόλης σε όλες τις ιστορικές περιόδους. Στα πρόσφατα χρόνια του 20ού αιώνα χρησιμοποιήθηκε από τους πρόσφυγες ως τόπος κατοικίας και επαγγελματικής στέγης μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Με την απελευθέρωση της Λέσβου, το 1912, τη Μικρασιατική Καταστροφή, το 1922, την εγκατάλειψη των παλαιών τούρκικων κατοικιών του Κάστρου και την κατασκευή των προσφυγικών οικιών στην περιοχή του Συνοικισμού, την αλλαγή χρήσης των τζαμιών, την επέκταση της παράκτιας οδού προς το εσωτερικό του λιμανιού, την κατασκευή της προσφυγικής αγοράς και την εν μέρει άναρχη δόμηση, η περιοχή απέκτησε τη σημερινή της μορφή.

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το βόρειο λιμάνι, που κατά την αρχαιότητα λεγόταν «Μαλόεις λιμήν», βρίσκεται βορειοδυτικά του κάστρου της πόλης και παραμένει το ίδιο από την αρχαιότητα. Ως εποχή κατασκευής του θεωρείται ο 4ος π.Χ. αι. αν και δεν είναι αρχαιολογικά τεκμηριωμένο. Είναι όμως γενικώς αποδεκτό ότι τα λιμενικά έργα των πόλεων της Λέσβου διαμορφώθηκαν όλα μαζί κατά τον 4ο αι. π.Χ.

Αποτελούσε το βασικό λιμάνι της πόλης μέχρι το 1870, όταν πια το χριστιανικό ελληνικό στοιχείο διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο στην οικονομική και εμπορική κίνηση του τόπου, αξιοποιώντας το νότιο λιμάνι. Από αυτό σώζονται κατάλοιπα των δύο λιμενοβραχιόνων. Ο ανατολικός λιμενοβραχίονας έχει μήκος 350μ., πλάτος 7,60μ. και στη γένεσή του εδράζεται πύργος του οθωμανικού τμήματος του κάστρου της Μυτιλήνης. Στα βόρεια καταλήγει σε ύψαλο επί του οποίου υπήρχε φάρος ο οποίος δε σώζεται σήμερα. Στο τέρμα του έχει ύψος 2μ. και άλλα 2μ. είναι η όρθια μαρμάρινη κολόνα. Στην υπόλοιπη έκτασή του έχει ύψος μόλις 1μ. πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Σε τακτές αποστάσεις 38μ. περίπου υπάρχουν διάκενα για την είσοδο και την έξοδο του νερού. Ο βορειοδυτικός λιμενοβραχίονας έχει τη γένεσή του στην παραλία, κοντά στο εγκαταλειμμένο εργοστάσιο Καλαμάρη και εκτείνεται ανατολικά σε απόσταση 150μ. με πλάτος 8,50μ. Και οι δύο λιμενοβραχίονες είναι κατασκευασμένοι με εντυπωσιακού μεγέθους κυβόλιθους, ικανοί να αντέξουν τους κυματισμούς του βόρειου ανέμου. Μεταξύ των δύο μόλων το άνοιγμα είναι περίπου 100μ. Το βάθος έξω από την είσοδο του λιμανιού είναι 15μ., μέσα 7-10μ. και προς την παραλία 2 και 1μ. Υπάρχει και ένας τρίτος λιμενοβραχίονας υποβρύχιος, στην ίδια μεριά με τον ανατολικό, σχηματίζοντας εσωτερική μικρή λιμενολεκάνη.

Ο βόρειος λιμένας εξυπηρετούσε την εμπορική δραστηριότητα της πόλης και την επικοινωνία με την απέναντι μικρασιατική ακτή και την υπόλοιπη Μεσόγειο. Εκεί υπήρχαν ναυπηγεία συντήρησης και επισκευής πλοίων, αποθήκες κι άλλα απαραίτητα κτίρια, εμπορικές στοές, ναοί, δημόσια και ιδιωτικά οικοδομήματα, που ορίζουν τη θέση της σημερινής αγοράς της Επάνω Σκάλας.

Σήμερα έχει σπουδαία ιστορική και αρχαιολογική αξία, γιατί κατά την αρχαιότητα συνέβαλλε σημαντικά στην οικονομική και εμπορική ζωή και στην ακμή της Μυτιλήνης.

Το κάστρο της Μυτιλήνης διατηρείται σε αρκετά καλή κατάσταση και είναι ένα από τα μεγαλύτερα κάστρα της Μεσογείου. Είχε καταλάβει μια φυσικά οχυρή θέση, στην κορυφή μιας νησίδας που χωριζόταν από τη στεριά διαμέσου του Ευρίπου και είχε τη δυνατότητα επισκόπησης όλης της γύρω περιοχής. Έχει άξονα προσανατολισμένο Β-Ν και καταλαμβάνει έκταση 40 στρεμμάτων. Στη νοτιοανατολική και νοτιοδυτική πλευρά του υπάρχει πλούσιο πευκόδασος που αποτελεί τη φυσική ζώνη προστασίας του μνημείου.

Οι παλαιότερες φάσεις της οχύρωσης χρονολογούνται στη Βυζαντινή περίοδο (6ος αι. μ.Χ.) και δέχθηκε σημαντική ανακαίνιση από τον Φραγκίσκο Γατελούζο στα χρόνια της ηγεμονίας του στο νησί (1355-1384). Κατά την οθωμανική περίοδο κατασκευάστηκαν τα εξωτερικά τείχη που προσέδωσαν στο κάστρο τη σημερινή του μορφή με τριμερή διάταξη σε Άνω, Μεσαίο και Κάτω Κάστρο.

Τα τείχη του προσέφεραν προστασία στον πληθυσμό της πόλης και οι εγκαταστάσεις που περιέκλειαν προσέδιδαν αυτάρκεια ακόμα και σε περίπτωση μακρόχρονης πολιορκίας. Υπήρχαν αποθήκες για τη συγκέντρωση τροφίμων και πυρομαχικών, πηγάδια, μία μεγάλη δεξαμενή, κρύπτες και στοές. Όταν καταλήφθηκε από τους Οθωμανούς, το 1462, στις εγκαταστάσεις του προστέθηκαν η πυριπίδαποθήκη, ο τεκές, το ιεροδιδασκαλείο, το Κουλέ Τζαμί, 80 σπίτια, ένα χαμάμ, κρήνες και ενισχύθηκαν τα τείχη του.

Προ του 1965 επεμβάσεις του Δήμου Μυτιλήνης κατέστρεψαν τη διπλή βορειοδυτική πύλη και τον βορειοανατολικό βραχίονα για να διαπεράσει μέσα από το κάστρο η περιφερειακή οδός, η οποία τα τελευταία χρόνια σταμάτησε να χρησιμοποιείται, λόγω αρχαιολογικών ανασκαφών και ευρημάτων.

Σήμερα, γίνονται εργασίες αναστήλωσης και επισκευής των τειχών, ενώ επισκευάστηκαν κάποια σπίτια και το χαμάμ για να χρησιμοποιηθούν ως χώροι καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Επιπλέον, σε ένα σημείο του Κάστρου μετά τα Μεσαία τείχη έχει προστεθεί σκηνή και καθίσματα, και ο χώρος χρησιμοποιείται για τις θερινές πολιτιστικές εκδηλώσεις του δήμου Λέσβου.

Η διαμόρφωση του παραλιακού μετώπου στην υφιστάμενη κατάσταση περιλαμβάνει λιθοστρώσεις, πεζούλια, παγκάκια, κιόσκια, φύτευση θάμνων και δύο παιδικές χαρές. Η ανατολική πλευρά, όπου βρίσκονται ταβέρνες και καφετέριες έχει διαμορφωθεί, αυθαίρετα, από τους ιδιοκτήτες με διαφορετικές σε κάθε μαγαζί πέργκολες, με πλαστικά για την προστασία από τον αέρα του χώρου των καταστημάτων. Μετά τα μαγαζιά υπάρχει ένα μικρό καρνάγιο όπου οι ψαράδες της περιοχής επισκευάζουν τις βάρκες τους. Ένα πιο μεγάλο καρνάγιο βρίσκεται στην άλλη πλευρά του λιμανιού, στο δυτικό λιμενοβραχίονα.

Παραλιακά και έξω από το τελευταίο τείχος του κάστρου βρίσκεται το κτίριο των σφαγείων. Σε αυτό λειτουργούσαν σφαγεία μέχρι τα τέλη του 20ού αιώνα, ενώ σήμερα λειτουργεί ως αποθηκευτικός χώρος του δήμου. Είναι ένα πέτρινο ψηλό κτίριο με τοπική πέτρα Μυστεγνών, με μεγάλη είσοδο σε κάθε μικρή πλευρά. Επιπλέον ο περιβάλλον χώρος έχει αρκετή έκταση με θέα προς τη θάλασσα και την απέναντι στεριά, ο οποίος δεν χρησιμοποιείται.

Πίσω από την παραλιακή οδό Ναυμαχίας Έλλης και δυτικά του κτιρίου του ΙΚΑ βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της εμπορικής στοάς των ελληνιστικών χρόνων. Ο χώρος ήρθε στο φως το 2000 κατά την ανασκαφή για την ανέγερση του νέου Δημαρχείου της πόλης, το οποίο δεν οικοδομήθηκε. Αποκαλύφθηκε η στοά, το εσωτερικό αμυντικό τείχος της πόλης και ένα λουτρό τετράγωνης κάτοψης με έξι δωμάτια. Η στοά χρονολογείται στα ελληνιστικά χρόνια (4ος-3ος αι. π.Χ.). Η χρήση της στοάς ήταν πιθανότατα εμπορική, καθώς βρισκόταν κοντά στο εμπορικό λιμάνι. Ο αρχαιολογικός χώρος είναι περιφραγμένος με κάγκελα και δεν επιτρέπεται η είσοδος σε αυτόν, αν και υπάρχει σκάλα.

Νότια του αρχαιολογικού χώρου βρίσκεται το πάρκο της Επάνω Σκάλας το οποίο έχει φύτευση με δέντρα και θάμνους και ένα περίπτερο.

Οι δρόμοι που ορίζουν τα συγκεκριμένα οικοδομικά τετράγωνα είναι ήπιας κίνησης και οι περισσότεροι μονόδρομοι. Ανατολικά του κτιρίου του ΙΚΑ, εκεί όπου ήταν το δυτικό ακρομόλιο του Ευρίπου, βρίσκεται διαμορφωμένος χώρος με πράσινο και μικρό ναΐσκο.

Η σημερινή αγορά στην οδό Ερμού, είναι αυτή που υπήρχε στα τέλη του 17ου αιώνα, κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής περιόδου, με την οικοδόμηση νέων κτιρίων. Στην αρχή της οδού βρίσκεται ο 4ος Δημοτικός Παιδικός Σταθμός, κάποιες ταβέρνες και στη συνέχεια ξεκινάνε τα μαγαζιά, μέχρι το τέλος της.

Στο οικοδομικό τετράγωνο που περιβάλλεται από τις οδούς Ερμού, Νικομηδείας, Δικελή και Μεραρχίας Αρχιπελάγους υπάρχει ένας ακόμα αρχαιολογικός χώρος. Τα ευρήματα στον αρχαιολογικό χώρο της οδού Νικομηδείας παρέχουν στοιχεία για τη χρήση του παράκτιου χώρου του λιμανιού. Στο οικόπεδο αποκαλύφθηκε τμήμα ενός μεγάλου ρωμαϊκού κτιρίου με πολλά δωμάτια γύρω από ένα τετράστυλο περίστυλο αίθριο. Δυτικά του κτιρίου, το οποίο ερμηνεύτηκε ως ταβέρνα και οίκος ανοχής, βρέθηκε τμήμα του τείχους.

Στην οδό Δικελή βρίσκεται το 6ο Γυμνάσιο Μυτιλήνης σε ένα κτίριο των αρχών του 20ού αι.

Στο οικοδομικό τετράγωνο διαγώνια από το Γυμνάσιο βρίσκεται το 5ο Δημοτικό Σχολείο που χτίστηκε το 1933-1934, το οποίο δε λειτουργεί από το 2006 λόγω σοβαρών φθορών. Τον Δεκέμβριο του 2013 άρχισαν εργασίες επισκευής του. Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα των σχολείων του Μοντερνισμού.

Στο οικοδομικό τετράγωνο βόρεια του τετραγώνου αυτού υπάρχει ένας μεγάλος κενός χώρος όπου παλιά υπήρχαν στάβλοι. Οι δημοτικές αρχές της Μυτιλήνης - Λέσβου έχουν ανακοινώσει ότι θα τον χρησιμοποιήσουν, ως χώρο στάθμευσης ή πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Νότια του 5ου Δημοτικού βρίσκεται το κτίριο της Πινακοθήκης της πόλης, στεγασμένο στο αρχοντικό του Χαλήμ Μπέη, γόνου παλιάς οθωμανικής οικογένειας, που τα μέλη του ήταν για πολλές δεκαετίες διοικητές του νησιού. Το έδαφος παρουσιάζει μεγάλη κλίση στην οδό Μικράς Ασίας καθώς πορευόμαστε νότια. Έξω από το τελευταίο τείχος του κάστρου και παράλληλα στη Μικράς Ασίας υπάρχει μία τάφος και στη συνέχεια χώρος χωρίς χρήση όπου έχουν φυτρώσει δέντρα και θάμνοι.

Γενικά οι κατοικίες της περιοχής είναι μονοκατοικίες με έναν όροφο και πιο σπάνια δύο. Πολλές από αυτές είναι διατηρητέες. Βέβαια το τελευταίο τέταρτο του περασμένου αιώνα χτίστηκαν μερικές πολυκατοικίες, οι περισσότερες μακριά από το παραλιακό μέτωπο, αλλοιώνοντας την εικόνα της Επάνω Σκάλας.

Οι Οθωμανοί κόσμησαν την παράκτια ζώνη της Επάνω Σκάλας με μεγαλοπρεπείς κατοικίες αλλά και θρησκευτικά κτίρια όπως το Γυαλί Τζαμί, του 20ού αιώνα που βρίσκεται δίπλα στον 4ο Παιδικό Σταθμό και προδίδεται μόνο από την όψη του, αλλά και κτίρια για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών όπως το μεγάλο Λουτρό μεταξύ των οδών Ναυμαχίας Έλλης και Κορνάρου, το οποίο κατεδαφίστηκε μόλις το 1980. Το Βαλιδέ Τζαμί, το παλαιότερο της πόλης, βρίσκεται επί της οδού Κορνάρου δίπλα στην οικία του Χότζα. Έχει τον μοναδικό σωζόμενο μιναρέ στη Μυτιλήνη. Το Γενί Τζαμί στην οδό Ερμού, χρονολογείται στις αρχές του 19ου αιώνα, ήταν το κέντρο της τουρκικής αγοράς και αποτελεί το μεγαλύτερο και νεότερο ισλαμικό τέμενος της πόλης. Στον ίδιο χώρο βρισκόνταν η οικία του Χότζα, το ιεροδικαστήριο, και άλλα κτίσματα με χρήση καφενείου.

Το Τσαρσί Χαμάμ (Κεντρικό Λουτρό) αποτελούσε τμήμα του συγκροτήματος του τεμένους Γενί Τζαμί και χρονολογείται στον 19ο αιώνα. Πρόκειται για ένα από τα αριότερα σωζόμενα Οθωμανικά λουτρά του Νομού. Σήμερα λειτουργεί ως χώρος εκδηλώσεων.

Ένα ακόμα Χαμάμ συναντάμε στο Κάτω Κάστρο μπαίνοντας από τη δυτική πύλη. Αυτό επισκευάστηκε το 2013 όπως και τα άλλα κτίρια εκεί κοντά που πλέον χρησιμοποιούνται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων.

Ένα ακόμα κτίριο που αξίζει να σημειωθεί είναι το Μέγαρο Γεωργιάδη. Μία πολυτελής αστική κατοικία που χτίστηκε στα 1885 περίπου, σε κοντινή απόσταση με το εργοστάσιο του ιδιοκτήτη και σε στυλ Second Empire της Σχολής Beaux Arts, που σήμερα φιλοξενεί πολιτιστικές εκδηλώσεις της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

_Φωτογραφίες τότε και τώρα

ΜΥΤΙΑΝΝΗ - ΕΠΑΝΩ ΣΚΑΛΑ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΟΥΤΣΑΙΟΥ - ΜΥΤΙΑΝΝΗ

Vue nord du fort de Méteon.

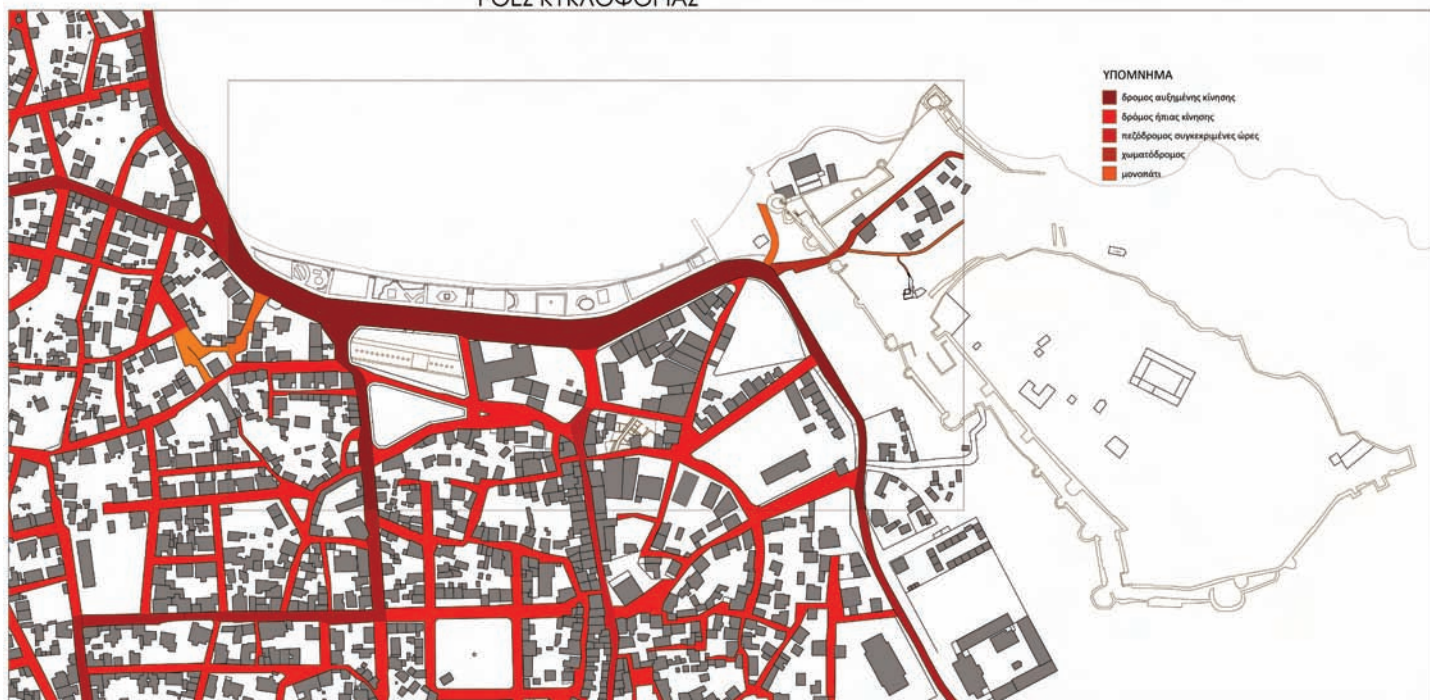

ΚΕΝΟ - ΠΛΗΡΕΣ

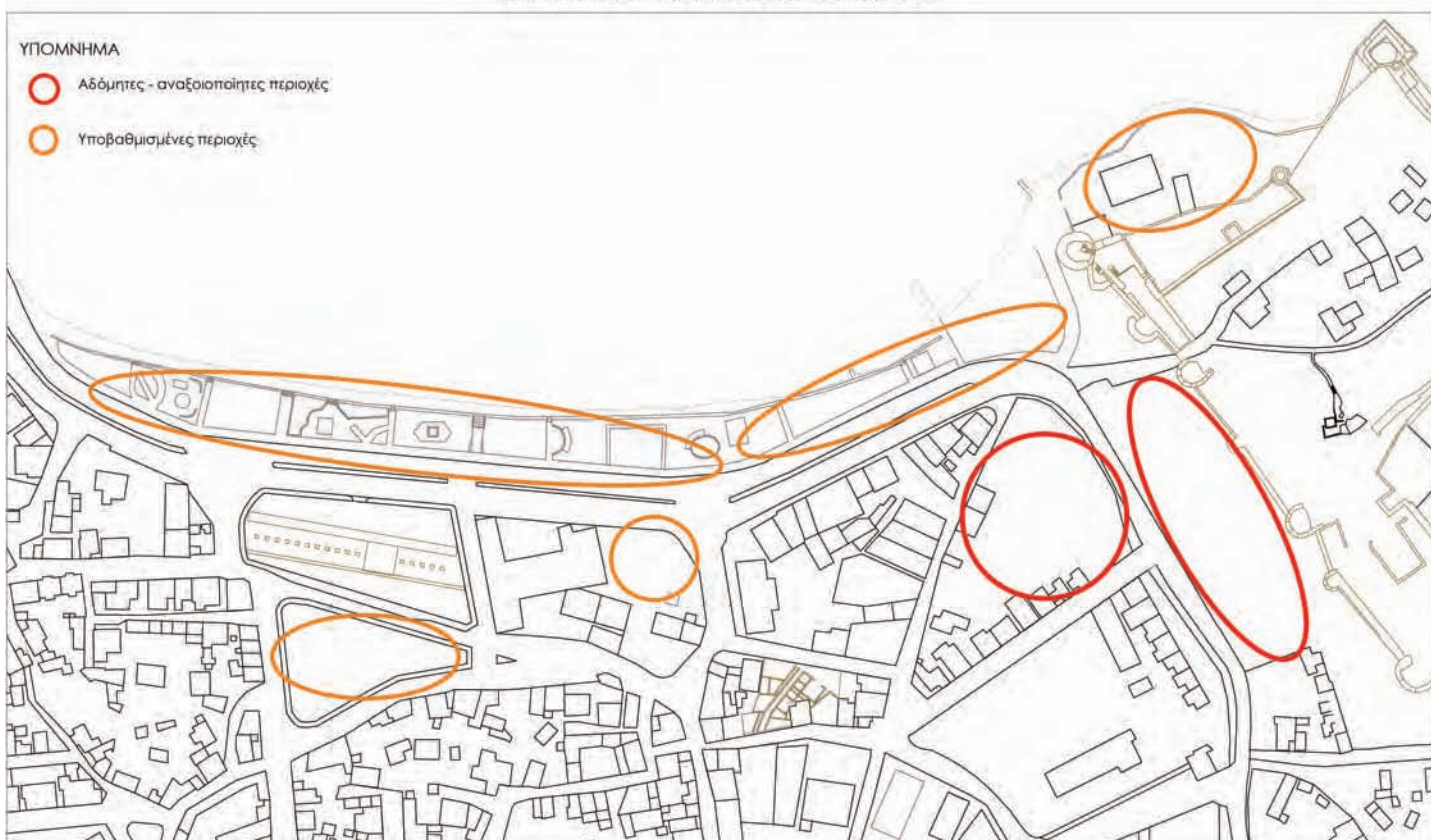
ΡΟΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

ΑΔΟΜΗΤΟΙ - ΑΝΑΞΙΟΠΟΙΗΤΟΙ ΧΩΡΟΙ

Μένοντας για χρόνια στην περιοχή θα μπορούσα να την χαρακτηρίσω ως υποβαθμισμένη σε σχέση με την επισκεψιμότητα της αλλά και τη χρήση της από τους ίδιους τους κατοίκους. Αυτό έχει σίγουρα κάποια σχέση με το γεγονός ότι δεν έχει πλέον εμπορικό χαρακτήρα. Αλλά παρ' όλα αυτά πιστεύω ότι είναι μία γοητευτική περιοχή γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και θέλω να την κάνω πιο χρηστική χωρίς να γίνει παράλληλα εμπορική. Με τις επεμβάσεις που προτείνω δε θέλω να αλλάξω εξολοκλήρου την περιοχή και να την κάνω το κέντρο της πόλης, αλλά να εντάξω λειτουργίες για τους ίδιους τους κατοίκους που θα τους κάνουν να αγαπήσουν τη γειτονιά τους και να τη χρησιμοποιούν καθημερινά.

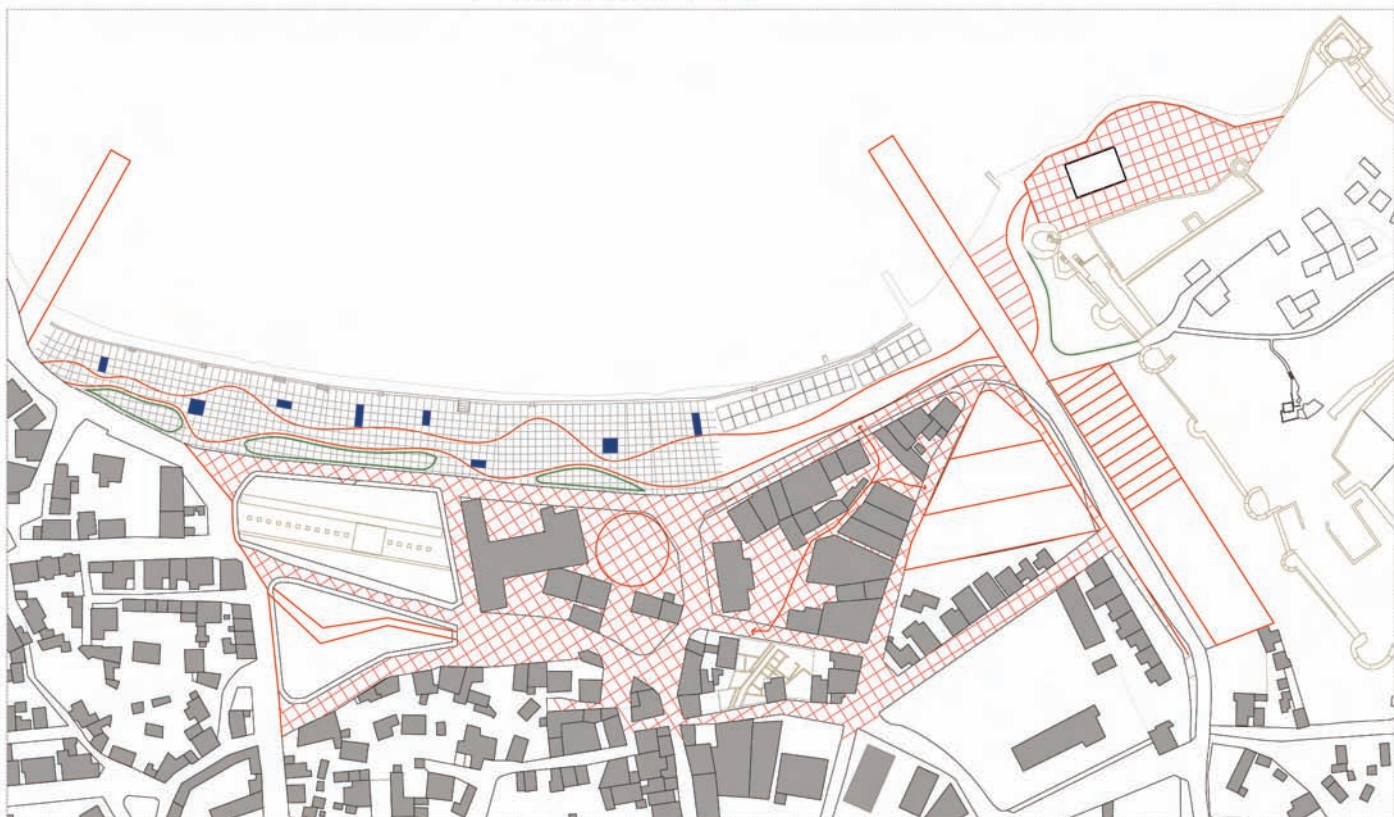
Η βασική επέμβαση είναι ο σχεδιασμός του παραθαλάσσιου μετώπου. Παράλληλα γίνεται αναμόρφωση του δημόσιου χώρου σε όλη την έκταση της περιοχής και τρεις σημειακές επεμβάσεις με κτίρια δημόσιου χαρακτήρα, ένα μουσείο, ένα χώρο θεαμάτων-συναυλιών και ένα parking.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Πρώτη κίνηση είναι να πεζοδρομηθεί η περιοχή μελέτης και να πλακοστρωθεί. Οι περισσότεροι δρόμοι της περιοχής είναι ήπιας κίνησης και κάποιοι είναι μονόδρομοι. Κάποιοι δρόμοι είναι ήδη πλακοστρωμένοι, αλλά όχι με τον ίδιο τρόπο, δεν υπάρχει δηλαδή μια ομοιομορφία του εδάφους. Με την ομογενοποίηση που προτείνεται γίνεται διακριτή η περιοχή από την υπόλοιπη πόλη, καταλαβαίνει ο περιπατητής ότι εισέρχεται σε μία περιοχή που κάτι διαφορετικό συμβαίνει, έχει ένα διαφορετικό χαρακτήρα. Η οδός Ναυμαχίας Έλλης είναι αυξημένης σημασίας καθώς συνδέει την πόλη με το βορειοανατολικό τμήμα του νησιού. Από αυτή διέρχονται τα αυτοκίνητα και φορτηγά που αποβιβάζονται από τα πλοία. Έχει ήδη προταθεί από τον Δήμο Μυτιλήνης (σήμερα Δήμο Λέσβου) η μεταφορά του λιμανιού έξω από την πόλη, στην περιοχή Καρα Τεπέ, έτσι ώστε να μην προκαλείται κυκλοφοριακή συμφόρηση στο κέντρο της. Με δεδομένη αυτή τη μεταφορά είναι εφικτό να πεζοδρομηθεί η Ναυμαχίας Έλλης από ένα σημείο και μετά, καθώς επίσης θα χρησιμοποιηθούν άλλοι δρόμοι ως κύριοι για την ομαλή λειτουργία του οδικού δικτύου. Για παράδειγμα, η οδός Λεσβόνακτος έχει τη δυνατότητα λόγω πλάτους να γίνει διπλής κατεύθυνσης. Μία άλλη παρέμβαση στην οδό Ναυμαχίας Έλλης είναι η μείωση του πλάτους της στα 6-7 μέτρα παραχωρώντας το υπόλοιπο στο παραθαλάσσιο μέτωπο. Τέλος, την οδό μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα ασθενοφόρα με προορισμό το ΙΚΑ, τα πυροσβεστικά οχήματα, όπως και τα αυτοκίνητα για τον ανεφοδιασμό των εστιατορίων.

ΑΡΧΙΚΕΣ ΧΑΡΑΞΕΙΣ

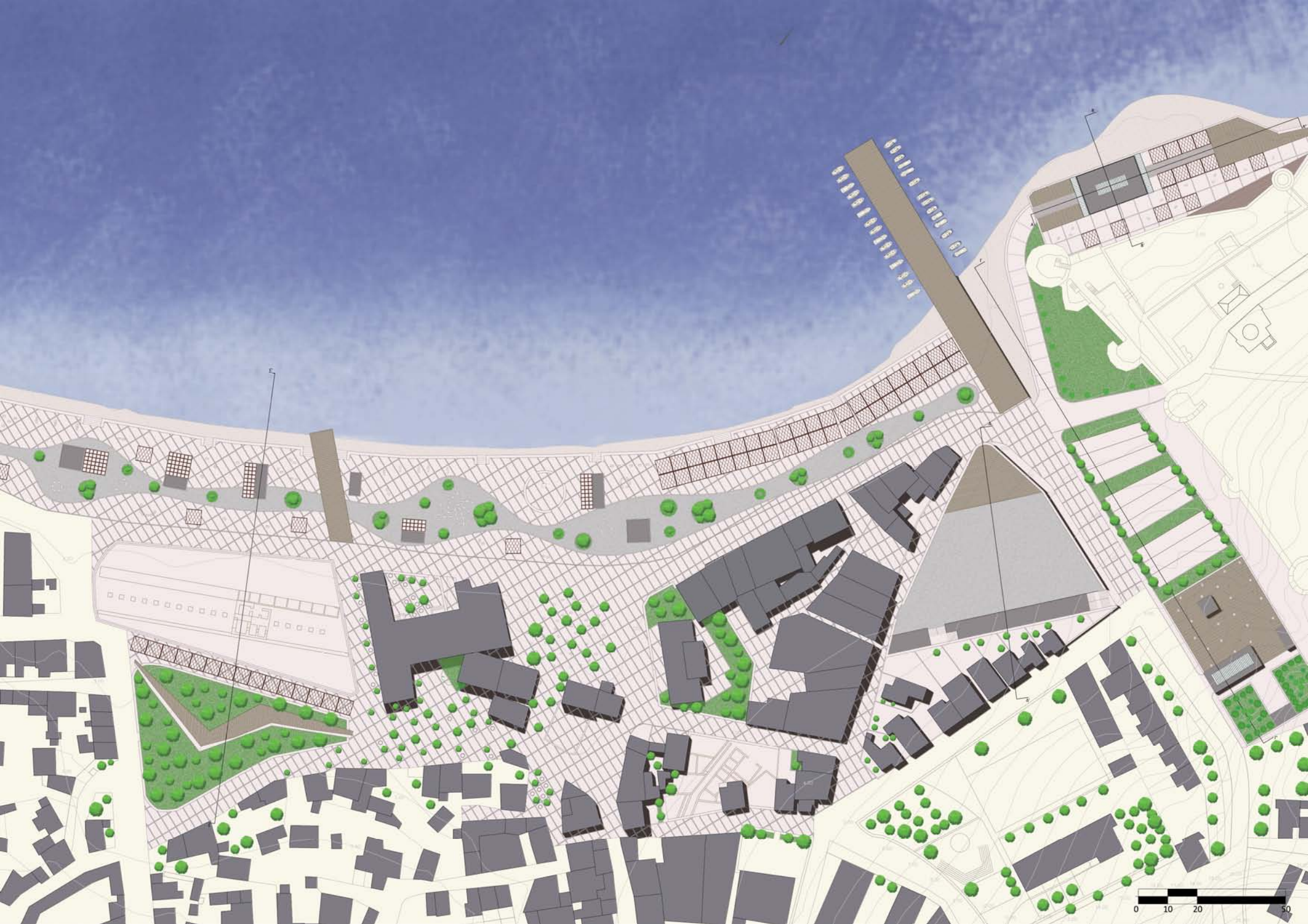

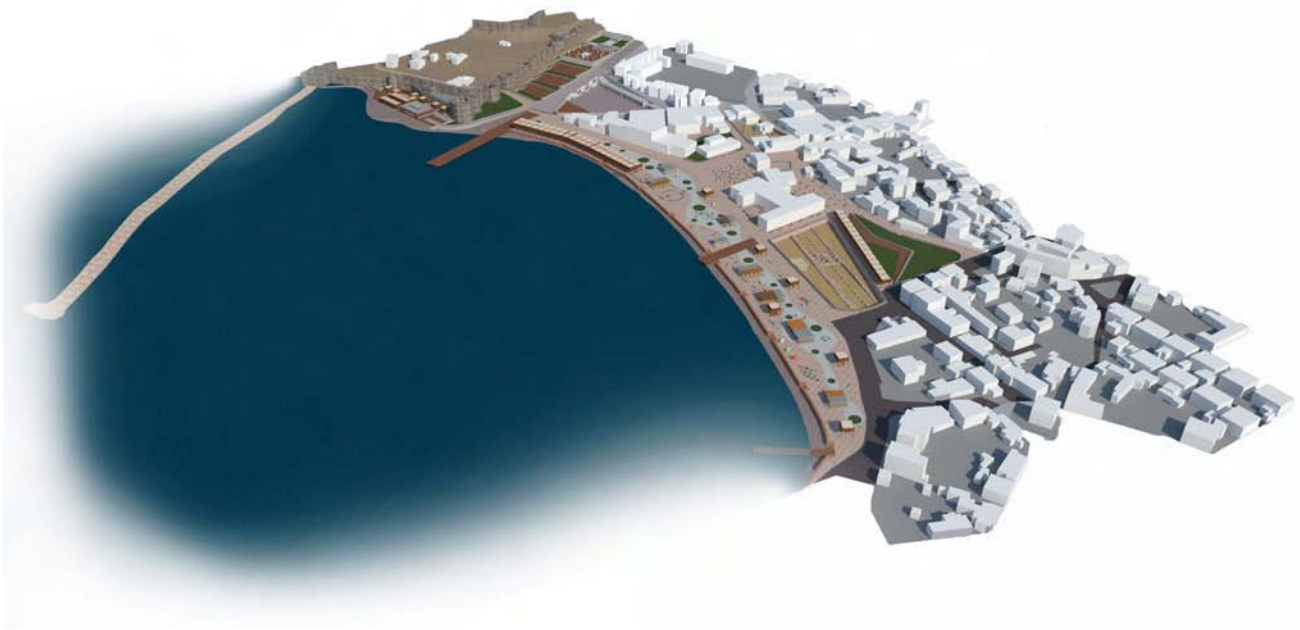
Η πλακόστρωση της περιοχής γίνεται με έναν κάνναβο 2,5x5,00μ. με τη μεγάλη του διάσταση παράλληλη στην οδό Μ. Ασίας. Ο κάνναβος αποτελείται από λουρίδες μπετόν πλάτους 0,20μ. και γεμίζεται με τοπική πέτρα Μυστεγνών. Διατρέχει όλους τους δρόμους της περιοχής παρεμβάσεων και σε κάποιες περιπτώσεις και ιδιοκτησίες. Με αυτόν τον τρόπο ενοποιούνται τα οικοδομικά τετράγωνα και δημιουργούνται δίοδοι στο εσωτερικό τους. Η ίδια πλακόστρωση διατρέχει και το παράλιο μέτωπο με υψομετρική διαφορά 0,15μ.

Όσον αφορά το πράσινο της περιοχής, εκτός από το πάρκο της Επάνω Σκάλας και επιμέρους παρεμβάσεις πρασίνου, δημιουργούνται κυκλικά παρτέρια διαμέτρου 1,30μ. με μεταλλικό γείσο 0,15μ. σε διάσπαρτα σημεία στον κάνναβο. Επιπλέον, μπορούν να περάσουν και στις ιδιοκτησίες όπου υπάρχει ο κάνναβος, όπως η αυλή του ΙΚΑ στη Ναυμαχίας Έλλης. Από την άλλη, στην περίπτωση του Παιδικού Σταθμού ο χώρος πρασίνου δημιουργείται με την ένωση ορθογώνιων του καννάβου.

Μία άλλη κίνηση που επαναλαμβάνεται σε όλη την έκταση της περιοχής είναι η περίφραξη τετραγώνων ή υπαίθριων χώρων με έναν πέτρινο τοίχο ύψους 0,80μ., ο οποίος θα οριοθετεί τους χώρους. Περιπτώσεις χρήσης του είναι το οικοδομικό τετράγωνο με τα αρχαία στην οδό Νικομηδείας, ο 4ος Παιδικός Σταθμός – αν και τοποθετούνται επιπρόσθετα κάγκελα για τη φύλαξη και ασφάλεια των παιδιών – η αυλή του ΙΚΑ, το πάρκο της Επάνω Σκάλας και ιδιωτικές αυλές.

Τέλος, στον αρχαιολογικό χώρο της εμπορικής στοάς δημιουργούνται δύο πεζούλια στην περίμετρο του οικοπέδου, με ύψη 0,50μ. και 1,00μ. αντίστοιχα και χρησιμεύουν για καθιστικό.

_Παραθαλάσσιο μέτωπο

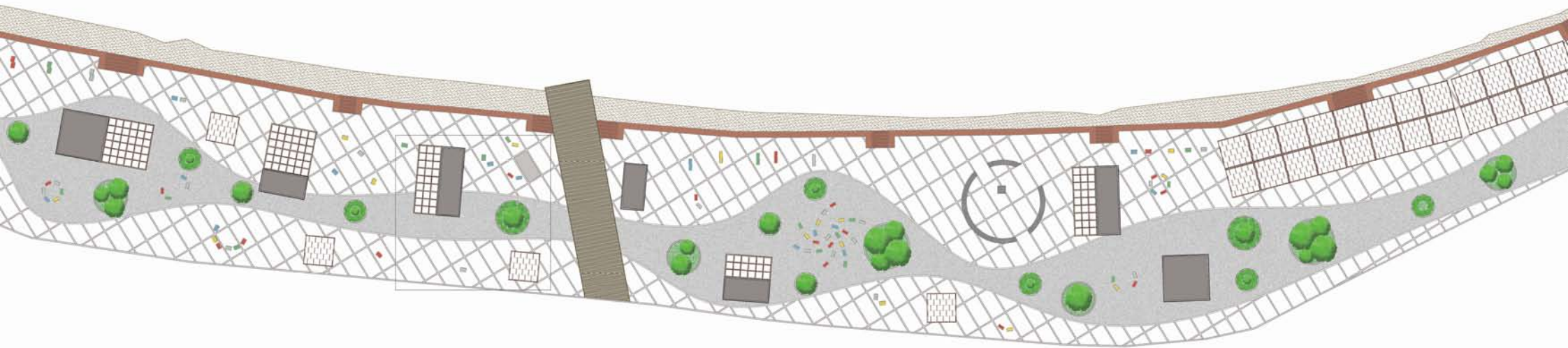
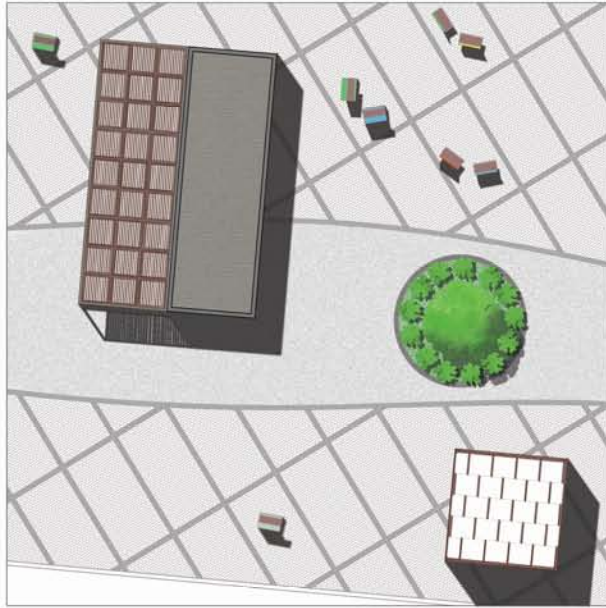
Προτείνεται να συνεχιστεί ο κάνναβος και στο παραθαλάσσιο μέτωπο, ενώ παράλληλα δημιουργείται μία πορεία οργανικής μορφής από τη μία άκρη του μετώπου ως την άλλη. Αυτή η πορεία στρώνεται με γκρι *tartan* και σε σημεία υπάρχουν κυκλικές επιφάνειες διαφορετικών διαμέτρων με φυτά που αντέχουν δίπλα στη θάλασσα, όπως αλμυρίκια, ακακίες, ευκάλυπτοι, αγγελικές, πικροδάφνες. Το όριο με τη θάλασσα είναι ο υπάρχον πέτρινος τοίχος ύψους 0,50μ. και πλάτους 1,00μ., που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σαν καθιστικό, στον οποίο ανά τακτά διαστήματα υπάρχουν σκάλες για πρόσβαση στην παραλία.

Στα όρια του μετώπου δεξιά και αριστερά κατασκευάζονται ξύλινες προβλήτες που εισέρχονται για πολλά μέτρα στη θάλασσα. Η δεξιά προβλήτα είναι συνέχιση της οδού Μ. Ασίας. Δεξιά της, στη θέση όπου ήταν το καρνάγιο, παραμένει παραλία και στη συνέχεια το μονοπάτι για το κτίριο των σφαγείων. Μία ακόμα προβλήτα κατασκευάζεται σαν συνέχιση του δρόμου ανάμεσα στο κτίριο του ΙΚΑ και στον αρχαιολογικό χώρο της εμπορικής στοάς των ελληνοιστικών χρόνων, η οποία δεν εισέρχεται πολύ μέσα στη θάλασσα. Στις δύο προβλήτες στα όρια του παραθαλάσσιου μετώπου, που έχουν μεγάλο μήκος, δένουν τα πλεούμενα της περιοχής.

Απέναντι από τη ζώνη εστιατορίων και καφετεριών τα διάφορα σκέπαστρα και χωρίσματα αντικαθιστούνται από τετράγωνες ξύλινες πέργκολες με πανιά ύψους και πλάτους 5,00μ., προσδίδοντας με αυτόν τον τρόπο μία ομοιομορφία στο μέτωπο. Οι ίδιες πέργκολες συναντούνται σε αραιά διαστήματα και στο υπόλοιπο μέτωπο, δημιουργώντας σημεία σκίασης και ξεκούρασης, καθώς από κάτω τους τοποθετούνται παγκάκια. Παραλλαγές χρωματιστών παγκακίων βρίσκονται διάσπαρτα, σε διάφορους σχηματισμούς, σε όλη την έκταση του παραθαλάσσιου μετώπου.

Στο παραθαλάσσιο μέτωπο έχει τοποθετηθεί το μπρούτζινο άγαλμα της Μικρασιάτισσας Μάνας, για ενθύμηση του ερχομού των προσφύγων σ' αυτή την περιοχή. Γύρω από αυτό και κυκλικά κατασκευάζεται ένα τσιμεντένιο παγκάκι που διακόπτεται ανά διαστήματα για τη θέαση του μνημείου.

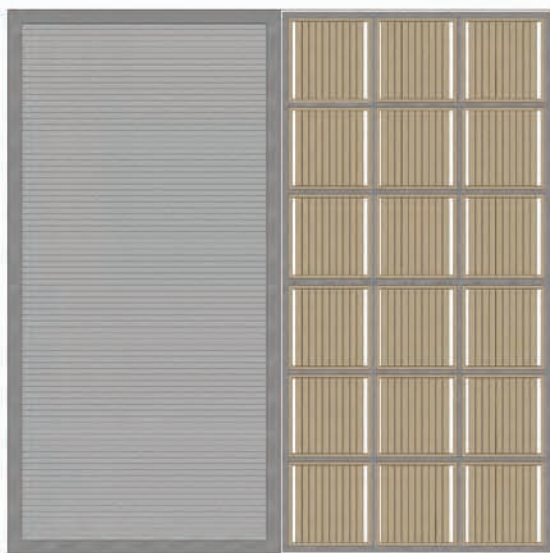

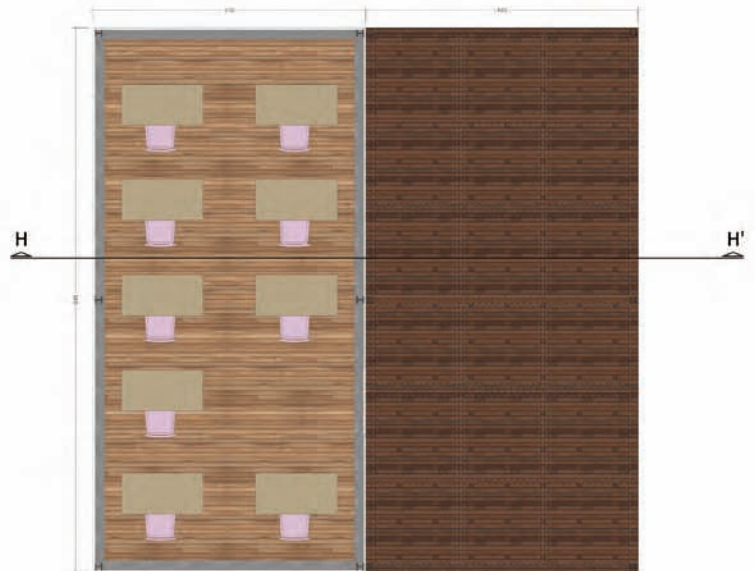
_Γυάλινα περίπτερα

Μία ακόμα επέμβαση στη συγκεκριμένη περιοχή, που της προσθέτει ένα ακόμα χαρακτηριστικό γνώρισμα, είναι αυτή των γυάλινων περιπτέρων. Τοποθετούνται οχτώ γυάλινα περίπτερα με μεταλλικό σκελετό ύψους 3,00μ. και με ορθογώνιες και τετράγωνες κατόψεις φέροντας τη χρήση βιβλιοθηκών. Τα περίπτερα αυτά θα μπορούσαν να θεωρηθούν ενθύμηση των ξύλινων κατασκευών των προσφύγων που κατασκευάστηκαν εκεί μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, ακόμα και πάνω στη θάλασσα με κύρια χρήση την αναψυχή.

Στην περιοχή της Επάνω Σκάλας λειτουργούν ένας Παιδικός Σταθμός, δύο Νηπιαγωγεία, δύο Δημοτικά Σχολεία και ένα Γυμνάσιο. Προτείνεται σε αυτά τα περίπτερα να υπάρχουν ηλεκτρονικά βιβλία με συγκεκριμένη βιβλιογραφία στο καθένα περίπτερο, τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούν οι μαθητές. Είναι μία χρήση που θέτει σε λειτουργία τα περίπτερα για μεγάλο χρονικό διάστημα του έτους και όχι κάποιες μέρες μόνο. Έξω από τα περίπτερα τοποθετούνται ξύλινα deck και μεταλλικές πέργκολες για περαιτέρω συζητήσεις μαθητών – εκπαιδευτικών ή περισυλλογή. Επομένως, τα περίπτερα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα σχολεία της περιοχής, αλλά και όλης της πόλης, για τις εξωσχολικές δραστηριότητές τους δίπλα στη θάλασσα και το πράσινο.

ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ

ΜΕΓΑΛΗ ΟΨΗ

3.28

ΜΙΚΡΗ ΟΨΗ

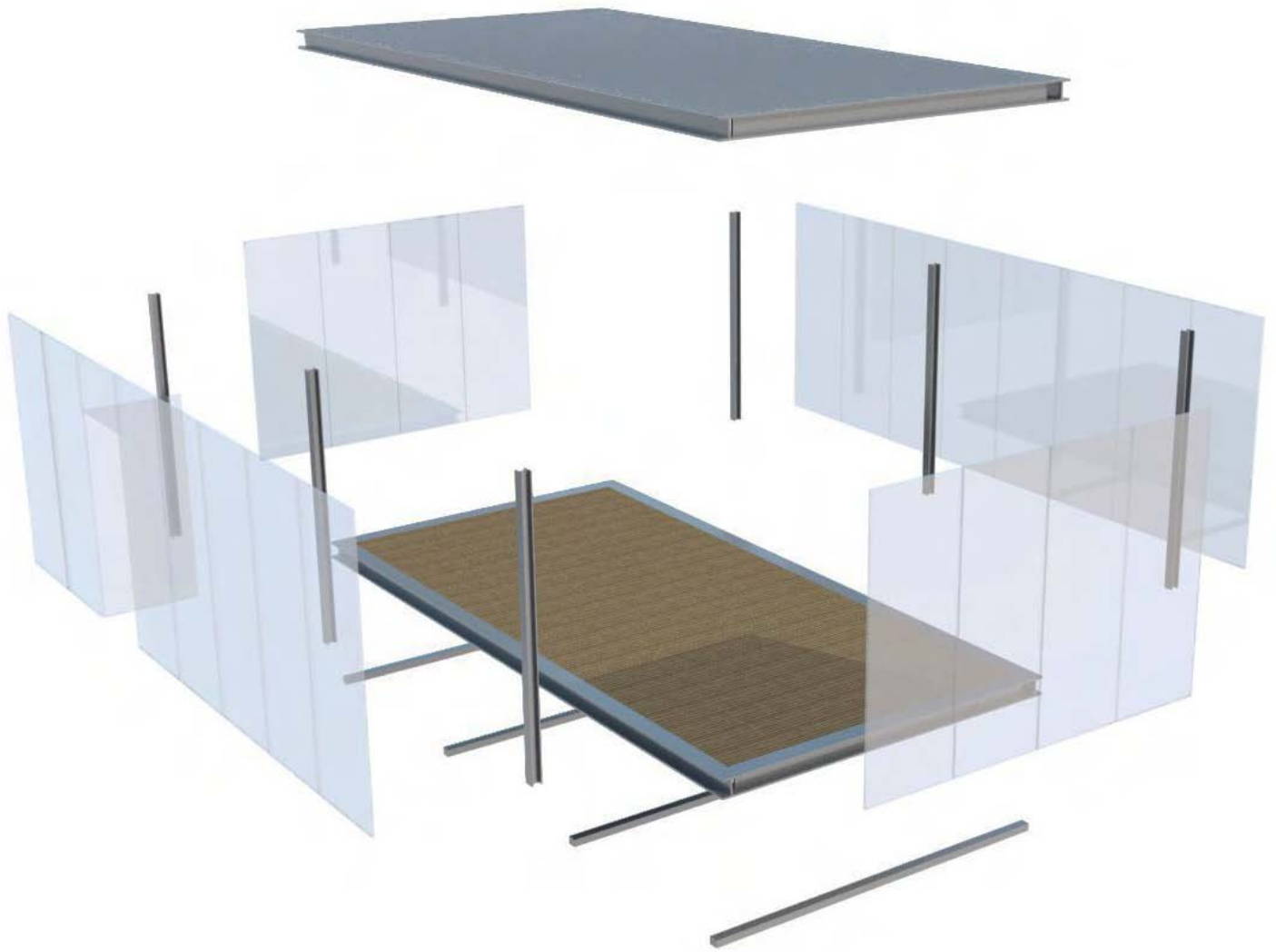
3.28

ΤΟΜΗ Η-Η'

3.28

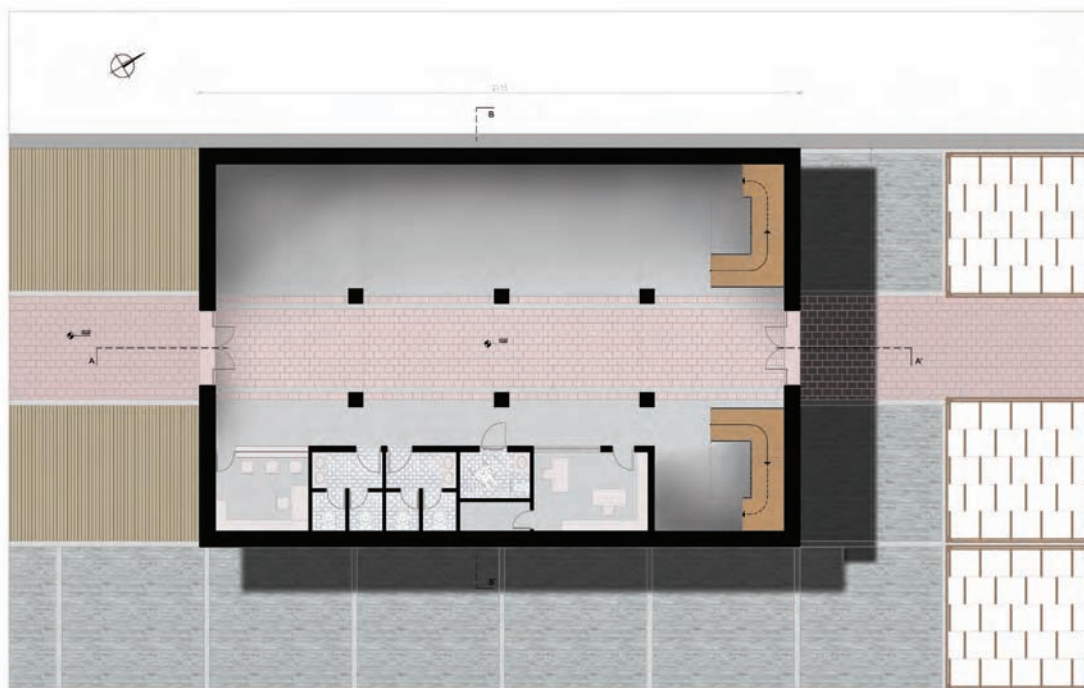
Το κτίριο των σφαγείων που βρίσκεται έξω από το τελευταίο τείχος του κάστρου και πολύ κοντά στη θάλασσα μπορεί να αναδειχθεί ως Μουσείο Ναυσιπλοΐας. Προτείνεται να αποκατασταθεί και να μετατραπεί σε εκθεσιακό χώρο που θα παραπέμπει στη ναυτική παράδοση και την ιστορία της πόλης. Θα υπάρχει ένας εκθεσιακός χώρος με τα είδη των πλοίων που χρησιμοποιούνταν, τα στάδια ναυπήγησης των πλοίων, τα εργαλεία κατασκευής και συντήρησής τους κ.λπ. και ένας εκθεσιακός χώρος για τη σχέση της πόλης και των κατοίκων της με τη θάλασσα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Το κέλυφος του κτιρίου διατηρείται όπως είναι. Οι μεγάλες ξύλινες πόρτες αντικαθίστανται από γυάλινες με μεταλλικό σκελετό, όπως και τα υπόλοιπα κουφώματα. Στην προεξοχή της οροφής δημιουργούνται ανοίγματα για τον σωστό αερισμό και φυσικό φωτισμό του κτιρίου και το σκέπαστρο είναι από φύλλο χαλκού. Εξωτερικά, στις δύο μικρές πλευρές του κτιρίου τοποθετούνται μεταλλικά σκέπαστρα κατά μήκος της πλευράς με επικάλυψη από φύλλο χαλκού.

Η πρόσβαση στο κτίριο γίνεται από πλακοστρωμένο μονοπάτι, σχεδόν πάνω στο υπάρχον από χώμα, το οποίο διαπερνά το κτίριο και συνεχίζει από την άλλη πλευρά του. Στο ισόγειο, μπαίνουν δεξιά τοποθετούνται το ταμείο, τα wc και τα απαιτούμενα γραφεία, ενώ ο υπόλοιπος χώρος χρησιμοποιείται για την έκθεση. Με δύο κλιμακοστάσια οδηγούμαστε στο πατάρι στα 2,60μ. που χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος. Επομένως, έχοντας δύο εκθεσιακούς χώρους μπορούν να πραγματοποιηθούν και οι δύο εκθέσεις που προαναφέρθηκαν.

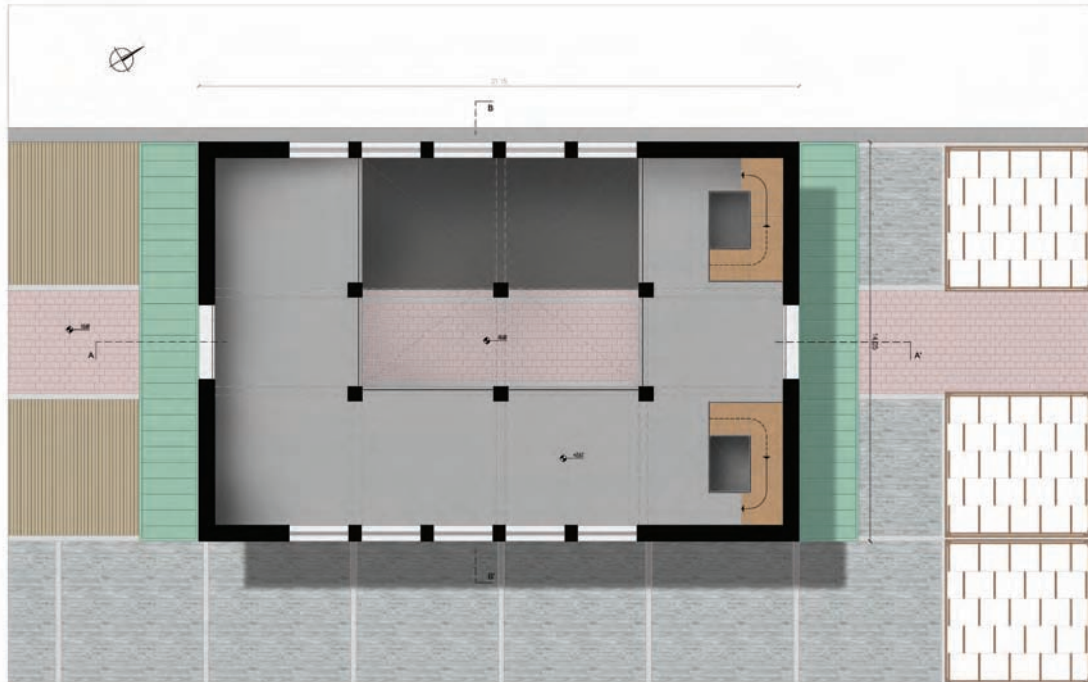
Ο εξωτερικός χώρος του κτιρίου περιορίζεται από την πλευρά της θάλασσας, παραχωρώντας έτσι περισσότερο χώρο στην παραλία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την απομάκρυνση των φερτών υλικών που έχουν αποθεθεί σε μέρος της παραλίας. Ο εξωτερικός τοίχος έχει ύψος 1,00μ. Αφαιρούνται τα στέγαστρα και ένα κτίριο αποθήκης που υπάρχουν προς τη μεριά του κάστρου. Το δάπεδο διατρέχει κάνναβος 5,00x5,00μ. Ξύλινο deck υπάρχει δεξιά και αριστερά του μονοπατιού μετά την είσοδο στον εξωτερικό χώρο του κτιρίου και στην κατάληξη του μονοπατιού από την άλλη πλευρά. Συναντάμε και εδώ τις πέργκολες που υπάρχουν διάσπαρτες στο παραθαλάσσιο μέτωπο όπως και παγκάκια για την ενατένιση του ορίζοντα και περισυλλογή. Ένα μεγάλο ξύλινο παγκάκι με μεγάλο πλάτος τοποθετείται στη συμβολή των δύο τειχών του κάστρου.

Με την αποκατάσταση του κτιρίου και τη διαμόρφωση του εξωτερικού του χώρου δίνεται χρήση σε ακόμη ένα σημαντικό χώρο της περιοχής, εγκαταλειμμένο για πολλές δεκαετίες, προτρέποντας τους κατοίκους της να γνωρίσουν τον τρόπο ζωής των κατοίκων πριν πολλά χρόνια όπως και την ίδια την περιοχή και την αρχιτεκτονική της τότε.

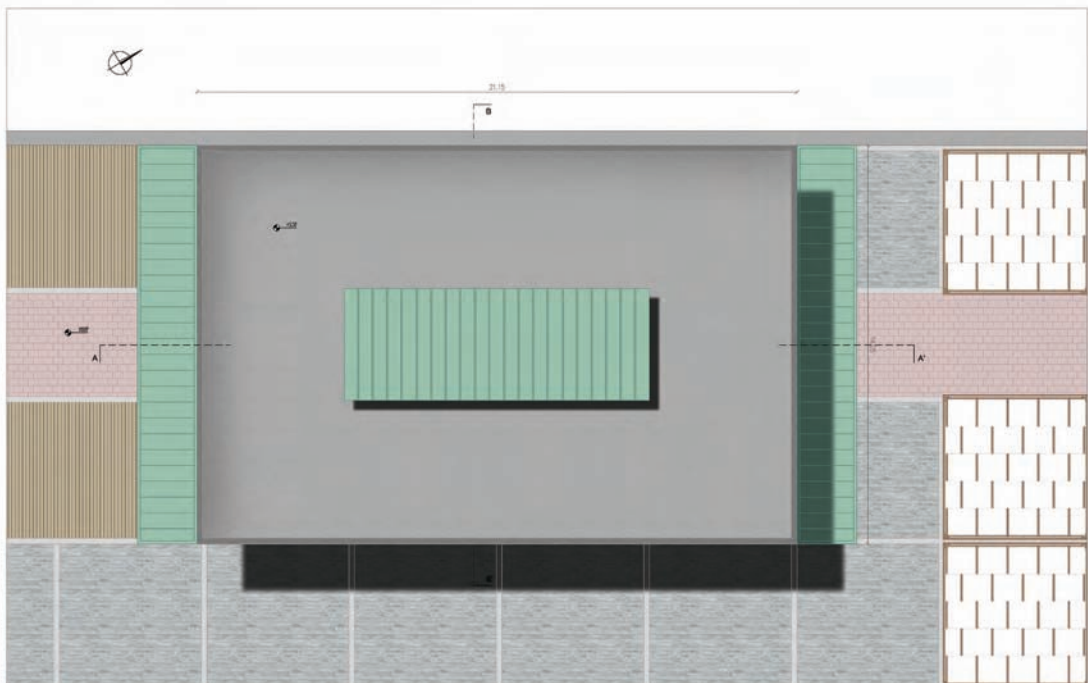

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

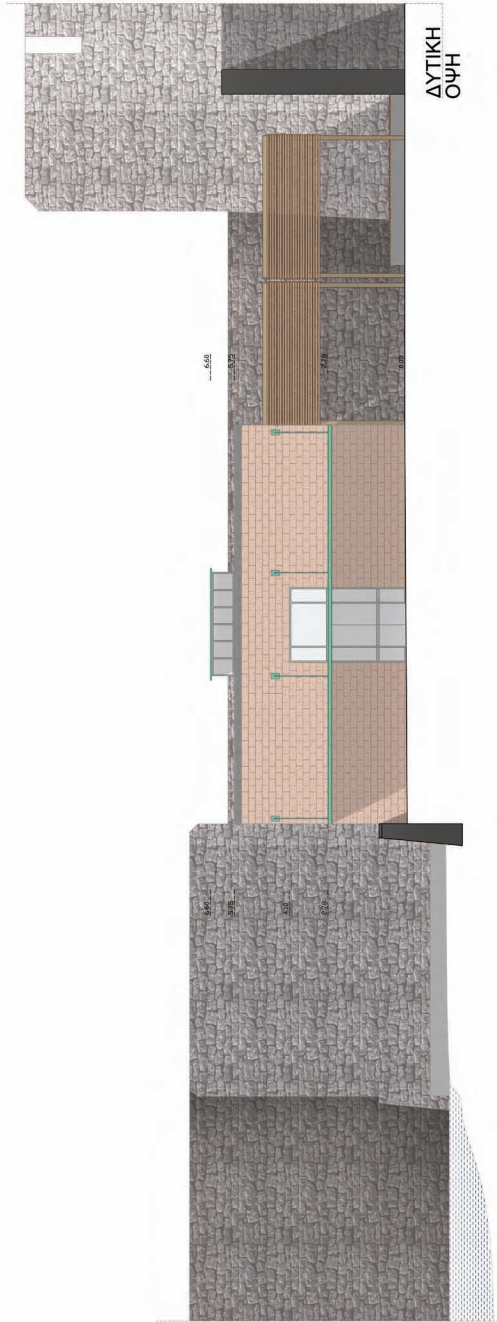

ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ

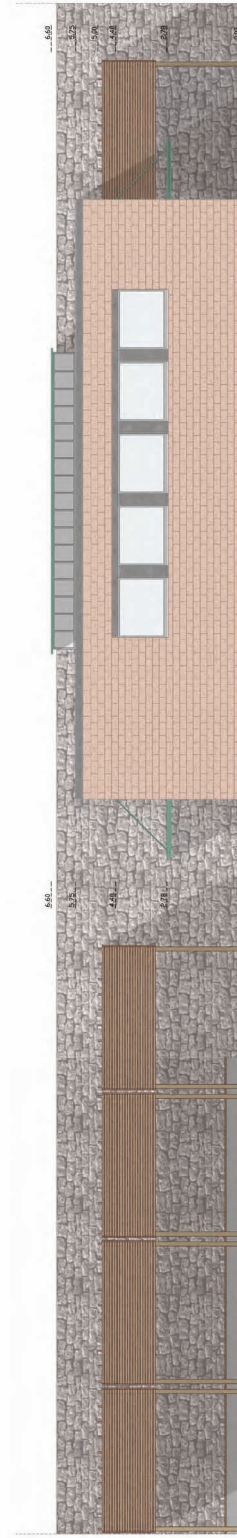

ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

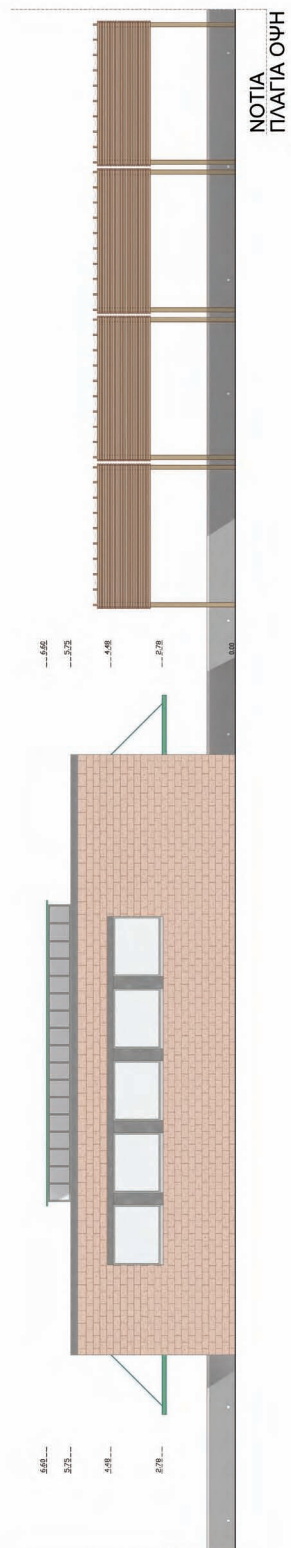
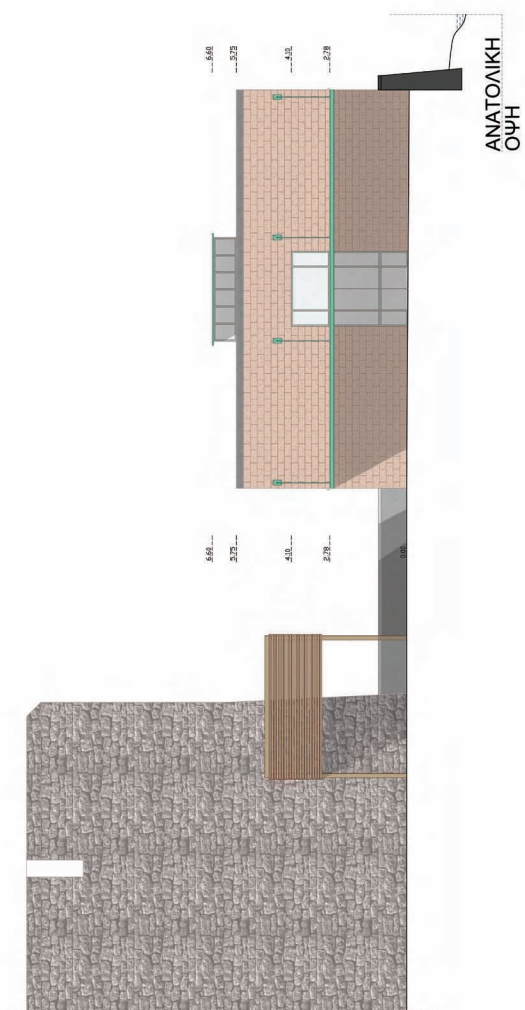

ΔΥΤΙΚΗ
ΟΨΗ

ΒΟΡΕΙΑ
ΠΛΑΤΙΑ ΟΨΗ

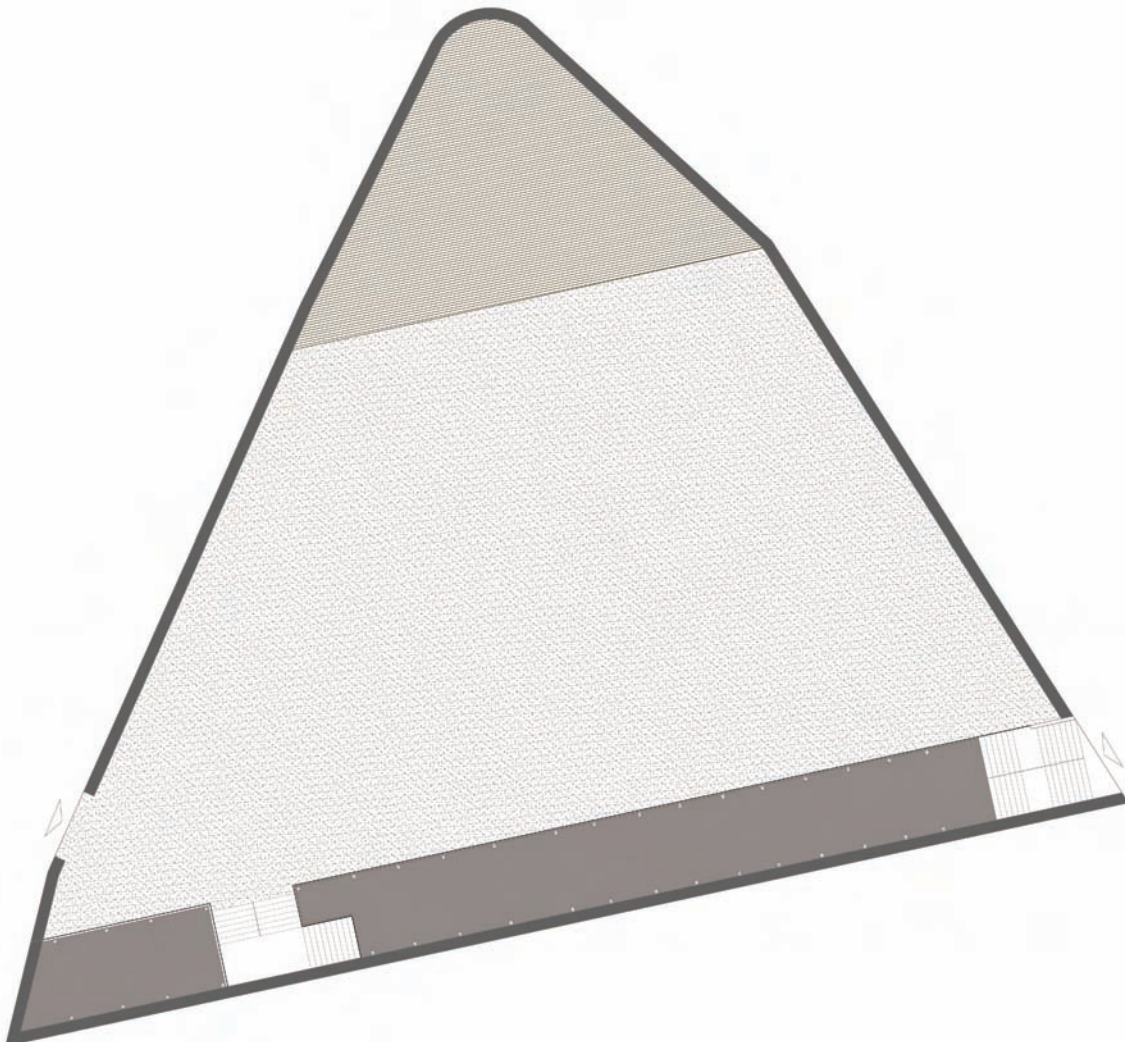

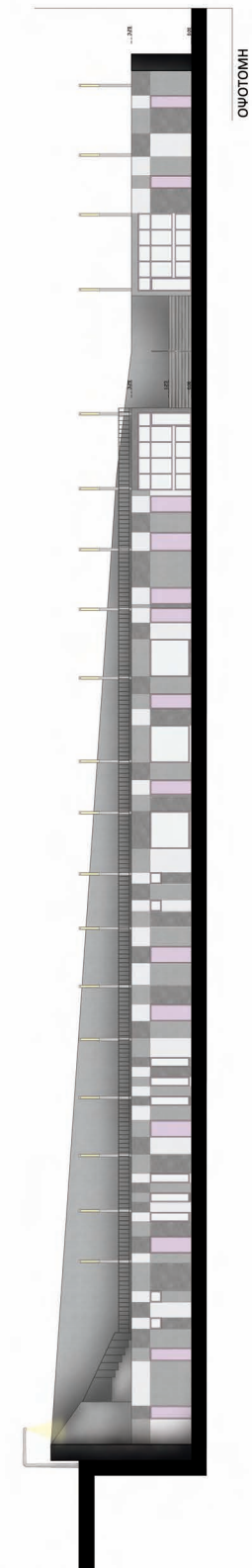

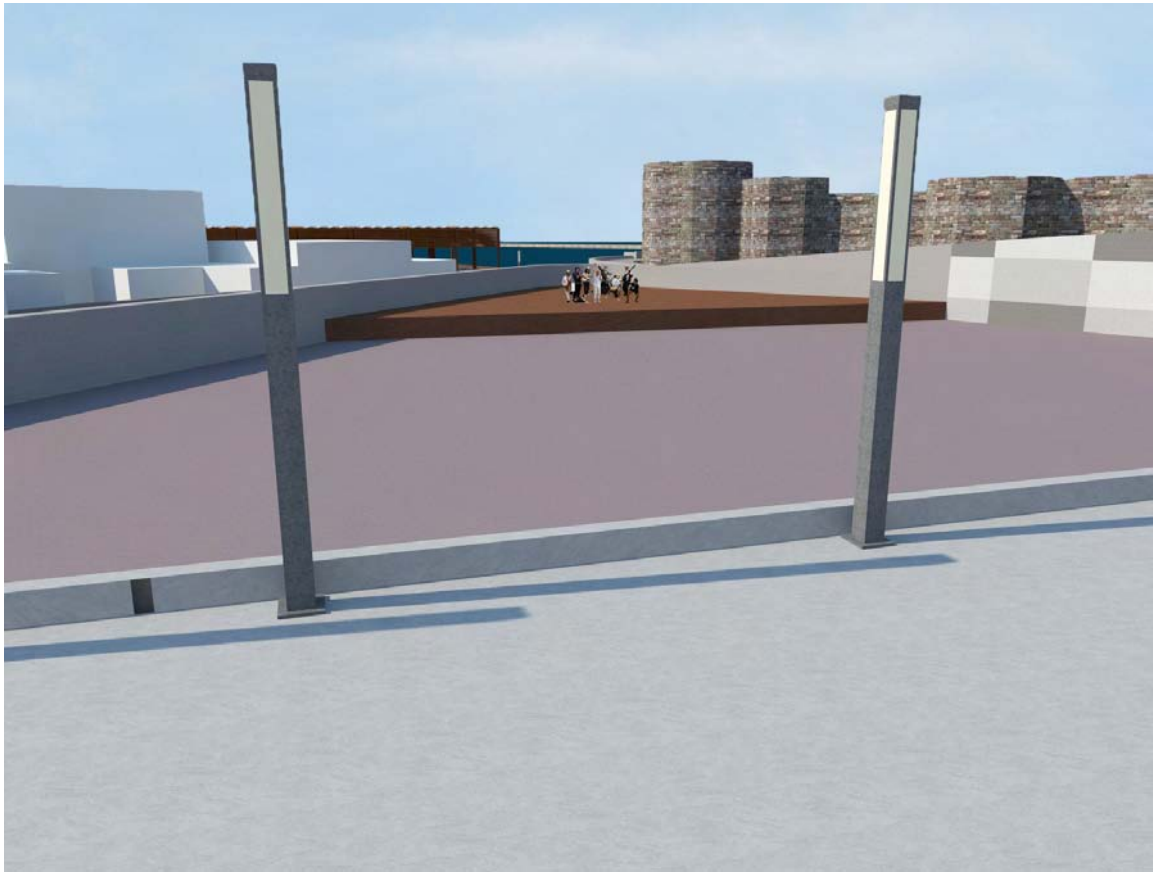
Σε χώρο θεαμάτων - συναυλιών μετατρέπεται ο ελεύθερος χώρος στο οικοδομικό τετράγωνο στη συμβολή των οδών Ναυμαχίας Έλλης και Μ. Ασίας. Στην πλευρά του οικοδομικού τετραγώνου στην οδό Δακρύων είναι οικοδομημένες κατοικίες που χωρίζονται από το υπόλοιπο τετράγωνο με έναν ψηλό τοίχο, ενώ ο υπόλοιπος χώρος, σε σχήμα τριγώνου που παλιά ήταν στάβλοι, δεν έχει κάποια χρήση, τις τελευταίες δεκαετίες, παρ' όλη τη μεγάλη του έκταση. Η σύλληψη της ιδέας ταυτίζεται με την πρόθεση της δημοτικής αρχής να τον μετατρέψει σε χώρο θεαμάτων – συναυλιών, αν και δεν έχει γίνει κάποια ενέργεια ακόμα, ούτε και μελέτη. Αυτή τη στιγμή, ως χώρος συναυλιών και θεατρικών παραστάσεων χρησιμοποιείται ένα μέρος του κάστρου όπου έχει τοποθετηθεί μία ξύλινη σκηνή. Πολλές φορές μάλιστα τα καλοκαίρια χρησιμοποιείται σχεδόν καθημερινά καθώς δεν υπάρχει παρόμοιος χώρος για να εξυπηρετήσει το κοινό. Έχουν υπάρξει βέβαια αντιδράσεις από την αρχαιολογική υπηρεσία λόγω της ιστορικής και αρχαιολογικής σημασίας του χώρου και του φόβου αλλοίωσής του. Η πρόταση δημιουργίας ακόμα ενός χώρου θεαμάτων συναυλιών και σε κοντινή απόσταση ή ακόμα και να σταματήσει να λειτουργεί αυτός στο κάστρο, είναι πρακτική και υλοποιήσιμη. Επίσης επιλύει εν μέρει το θέμα φόρτισης και επιβάρυνσης του χώρου του κάστρου, λόγω των πολλών και συχνών εκδηλώσεων.

Η σκηνή τοποθετείται στην κορυφή του τριγώνου προς τη θάλασσα. Ο χώρος για το κοινό στρώνεται με tartan και το κτίριο με τις απαραίτητες λειτουργίες τοποθετείται στην πλευρά απέναντι από τη σκηνή. Στο κτίριο λειτουργούν ταμεία, wc για το κοινό, καμαρίνια για τους ηθοποιούς /τραγουδιστές, αποθήκες για σκηνικά και λοιπό εξοπλισμό και γραφεία. Η όψη του κτιρίου χωρίζεται με σκοτίες σε κάρναβο στον οποίο χρησιμοποιούνται διαφορετικές υφές μπετόν. Η είσοδος στο χώρο γίνεται είτε από την οδό Μεραρχίας Αρχιπελάγους, είτε από τη Μ. Ασίας κατεβαίνοντας με κλιμακοστάσιο στο δώμα του κτιρίου, διασχίζοντας το και ξανά με κλιμακοστάσιο κατεβαίνοντας στο χώρο εκδηλώσεων.

Τέλος, καθώς ο χώρος έχει μεγάλο εμβαδό μπορεί να διαμορφωθεί διαφορετικά κάθε φορά για τις ανάγκες κάθε εκδήλωσης.

Μία άλλη περιοχή επεμβάσεων είναι το κενό ανάμεσα στο Κάστρο και στην οδό Μ. Ασίας. Εκεί υπάρχει η τάφρος και έξω από αυτή αχρησιμοποίητος χώρος που έχει γεμίσει με αυτοφυή δέντρα. Λόγω της κοντινής απόστασης με το Κάστρο η επέμβαση δε θα πρέπει να έχει μεγάλο ύψος και να κρύβει τα τείχη. Έτσι, οικοδομείται στο ανώτερο σημείο της περιοχής ένα parking με τρία υπόγεια που το ψηλότερο επίπεδο του λειτουργεί ως δημόσιος υπαίθριος χώρος και στη συνέχεια, μέχρι το δρόμο που περνάει από το κάστρο, δημιουργούνται κλιμακωτά επίπεδα με θέα τη θάλασσα.

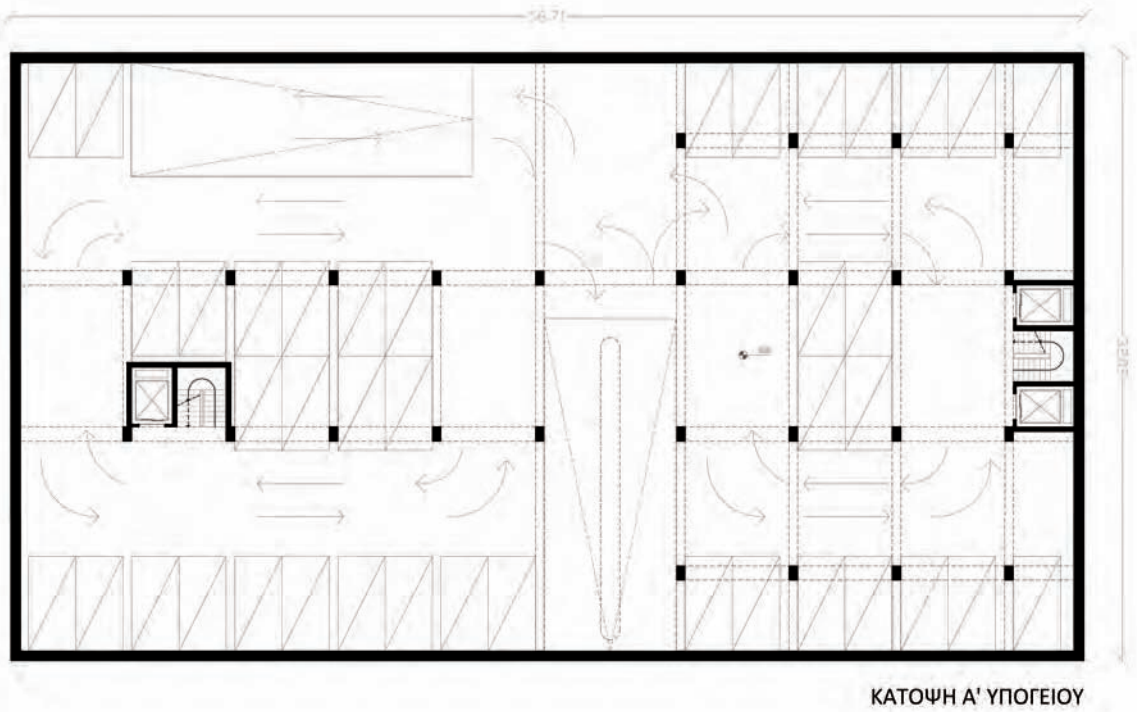
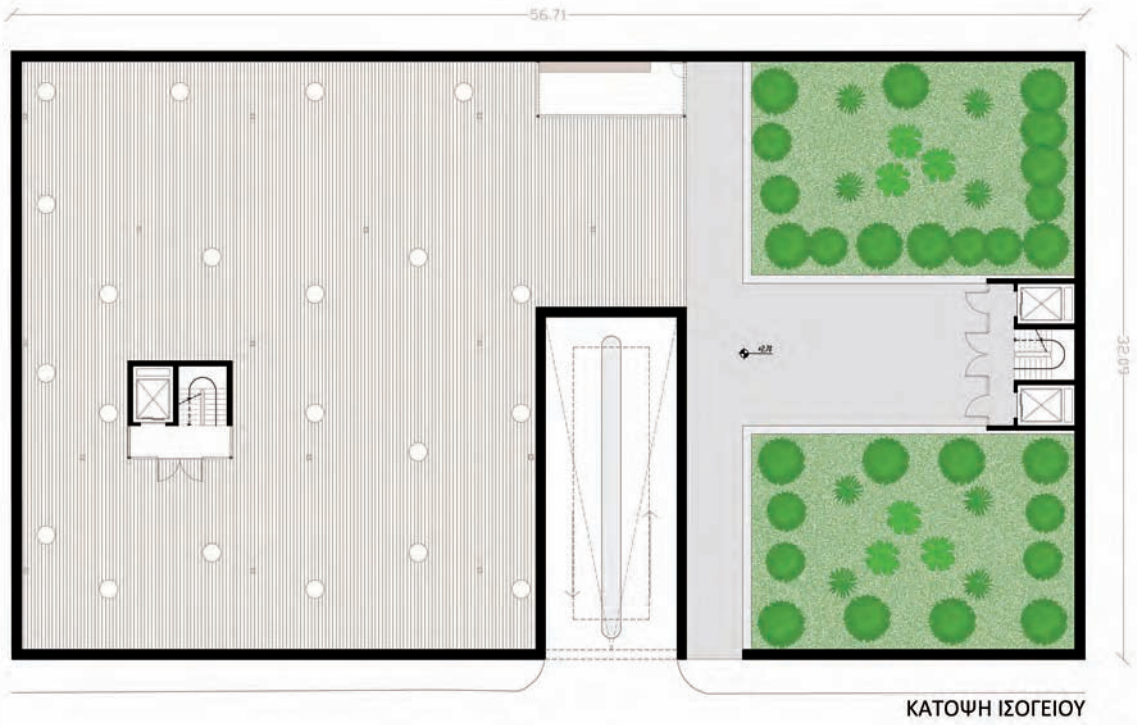
Αυτά τα επίπεδα έχουν πλάτος 5,00μ. και ύψος 0,50μ. και είναι ξύλινες εξέδρες και ανά τρία ένα επίπεδο με πράσινο. Παράλληλα, δεξιά και αριστερά των επιπέδων υπάρχουν κάθετα σε αυτά παρτέρια με χαμηλή φύτευση. Η είσοδος σε αυτές τις εξέδρες γίνεται από την οδό Μ. Ασίας. Καθώς τα επίπεδα αυτά είναι πολύ κοντά στο υφιστάμενο έδαφος, αφομοιώνονται με το περιβάλλον.

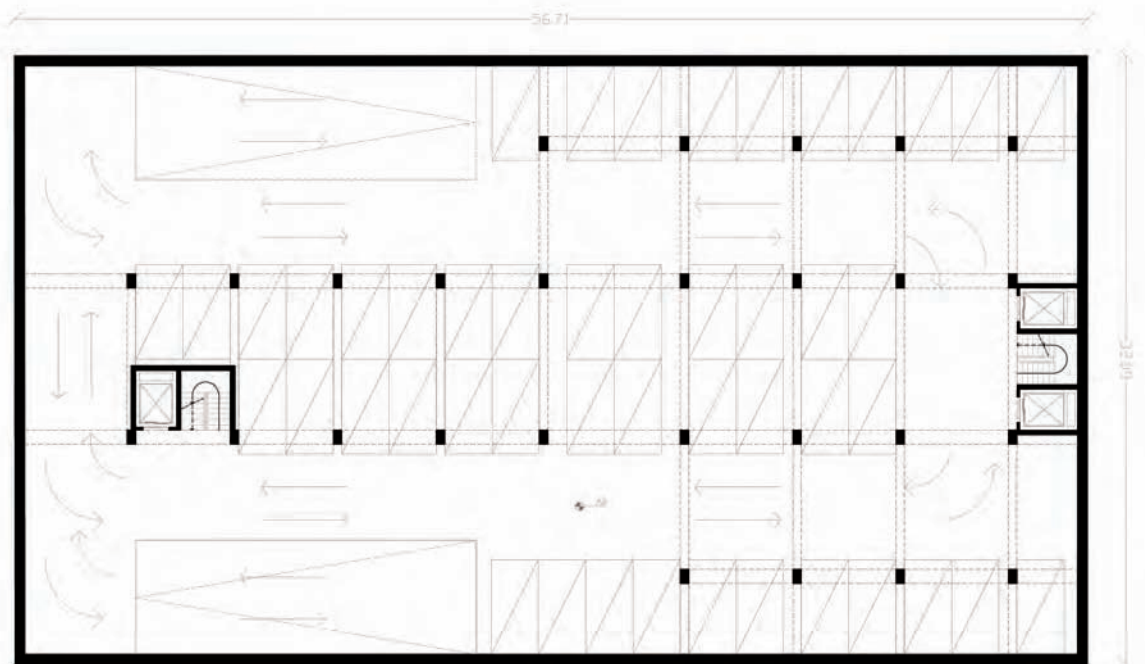
Το κτίριο του parking υποβαθμίζεται υψομετρικά και ακολουθεί τη γραμμικότητα του τείχους. Χρειάζεται για τη στάθμευση των αυτοκινήτων που απομακρύνονται από την περιοχή. Η είσοδος γίνεται από την οδό Μ. Ασίας με ράμπα που οδηγεί στο πρώτο υπόγειο και παρόμοια κατεβαίνει κανείς στα υπόλοιπα υπόγεια. Πάνω από το έδαφος βρίσκεται το α' υπόγειο από την πλευρά της θάλασσας και το δώμα του κτιρίου. Στο δώμα, όπου η πρόσβαση πραγματοποιείται από το επίπεδο του δρόμου, καταλήγουν τα κλιμακοστάσια, οι ανελκυστήρες του κτιρίου και ο όγκος που καλύπτει την είσοδο. Ακόμα ένας όγκος είναι αυτός του κυλικείου, αν και αυτός είναι γυάλινος με μεταλλικό σκελετό. Επιπλέον, είναι εμφανείς οι αεραγωγοί που καταλήγουν στο δώμα οι οποίοι βάζονται με έντονα χρώματα. Στο σημείο που «βλέπει» προς τη θάλασσα το δάπεδο διατρέχει ξύλινο deck και υπάρχουν διάσπαρτα στο χώρο ψηλά φωτιστικά 3,00 μέτρων για τη χρήση του χώρου και το βράδυ. Γενικά, ο χώρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανεξάρτητα από τη χρήση του parking για την ενατένιση της θάλασσας και συζητήσεις δίπλα στο κάστρο. Από την άλλη πλευρά, με το μεγαλύτερο υψόμετρο εδάφους, οι εξωτερικοί τοίχοι έχουν μεγαλύτερο ύψος. Το δώμα εκεί είναι σε δύο σημεία φυτεμένο με χαμηλή βλάστηση, σαν μια κίνηση επανατοποθέτησης του εδάφους που αφαιρέθηκε.

Το κτίριο αυτό σίγουρα είναι προβληματικό λόγω της απόστασής του από το Κάστρο, αλλά είναι και αναγκαίο καθώς δεν υπάρχει κάποιο άλλο parking στην περιοχή και με την πεζοδρόμηση των οδών της αφαιρούνται όλα τα αυτοκίνητα. Η πρόταση περιλαμβάνει μία παραλία ελεύθερη από την κίνηση οχημάτων με ανθρώπους που απολαμβάνουν τον περίπατο, τις συζητήσεις και την ενατένιση της θάλασσας και του ορίζοντα.

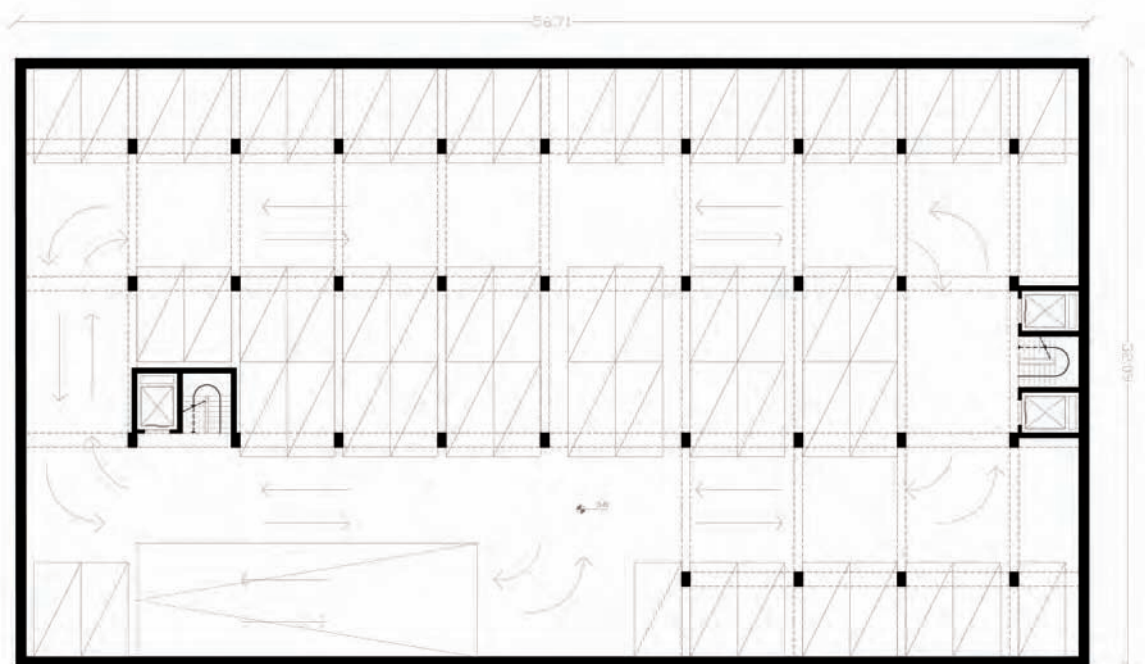
Όσον αφορά τη συντήρησή του, ενώ φαντάζει ως μεγάλο έργο, μπορεί να υποστηριχθεί οικονομικά από τους ίδιους τους κατοίκους. Το parking προσφέρει συνολικά 142 θέσεις στάθμευσης σε 4.755 τ.μ. Με την πληρωμή ενός συμβολικού ποσού των 10€ περίπου το μήνα ο κάθε κάτοικος θα έχει το αυτοκίνητό του προστατευμένο και καθαρισμένο. Επιπλέον, ένα ποσό μπορούν να δώσουν και τα καταστήματα της περιοχής, ώστε να εξυπηρετούνται οι πελάτες τους, αφήνοντας το αυτοκίνητο τους στο parking. Με αυτό το ποσό θα πληρώνονται 1-2 εργαζόμενοι και το υπόλοιπο θα χρησιμοποιείται για τη συντήρηση του κτιρίου.

Επιπλέον, μπορούμε να σκεφτούμε πιθανούς μετασχηματισμούς του χώρου στο πέρασμα των χρόνων. Υπάρχει η δυνατότητα μετατροπής του χώρου σε κέντρο πολιτισμού κ.ά. Οι κολόνες στο εσωτερικό του βρίσκονται σε ορθοκανονικό κάρναβο, έχει δύο κλιμακοστάσια και τρεις ανελκυστήρες, ανοίγματα στο δώμα – αυτά των αεραγωγών – και δυνατότητα επιπρόσθετων ανοιγμάτων στην πλευρά προς τη θάλασσα και στις άλλες δύο πλευρές όσο είναι πάνω από την επιφάνεια του εδάφους.

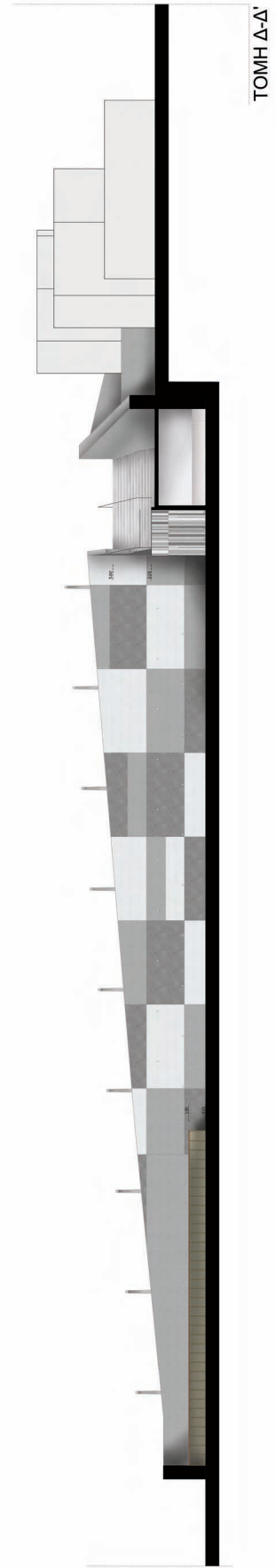
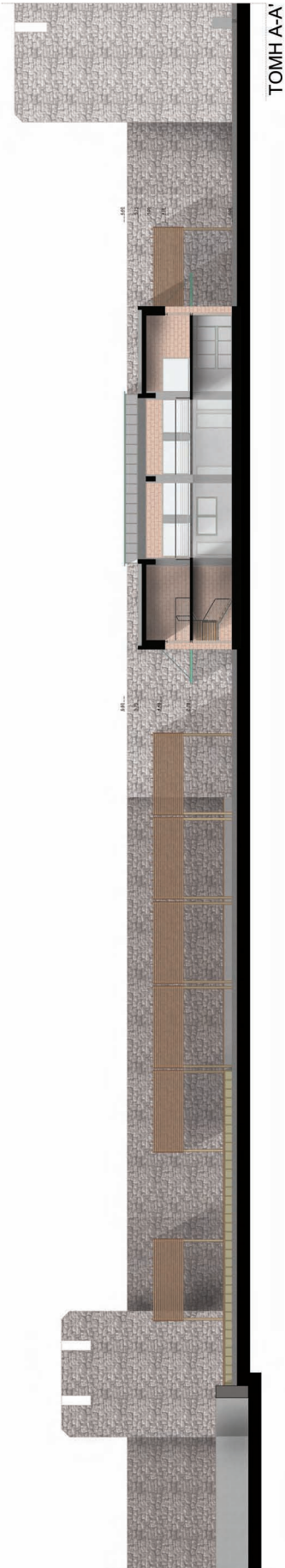
ΚΑΤΟΨΗ Β' ΥΠΟΓΕΙΟΥ

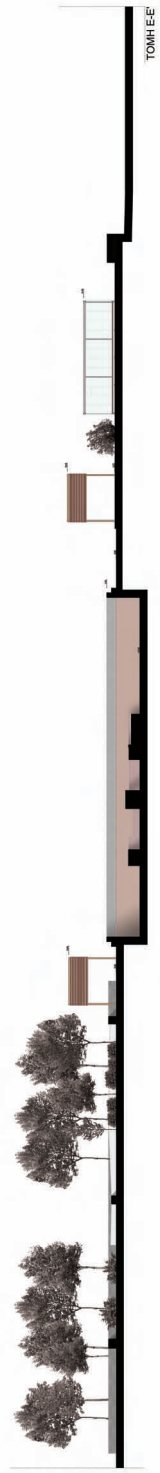
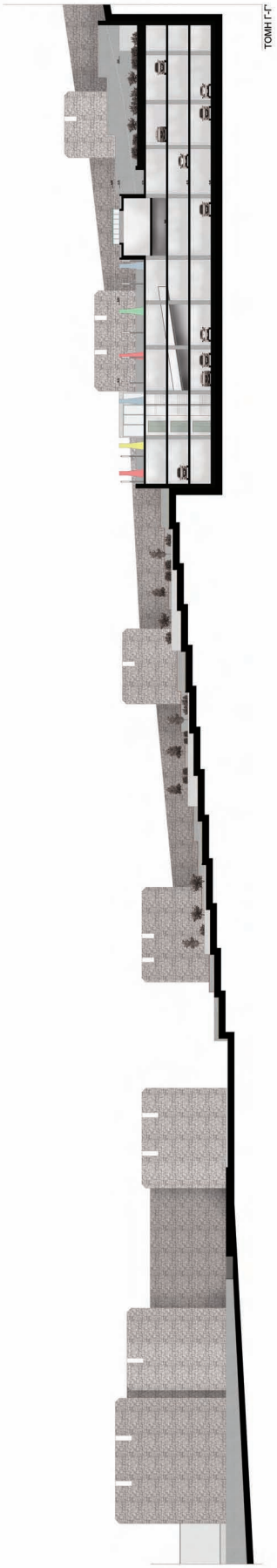

ΚΑΤΟΨΗ Γ' ΥΠΟΓΕΙΟΥ

Σχεδιάζονται τα παγκάκια και οι πέργκολες που θα χρησιμοποιηθούν στο χώρο καθώς και τα φωτιστικά. Τα παγκάκια είναι μεταλλικά με ξύλο και βαμμένα με έντονα χρώματα αλουμινίου. Υπάρχουν τα μονά και τα διπλά. Τα μονά έχουν μήκος 1,00μ. και τα διπλά 2,00μ., το ύψος καθίσματος είναι 0,50μ. και το πλάτος καθίσματος 0,40μ. Κατασκευάζεται από ένα φύλλο που διπλώνεται και σχηματίζει τη βάση, το κάθισμα, την πλάτη και το σκίαστρο όπου υπάρχει. Παραλλαγές είναι το μονό, το μονό με σκίαστρο στα 2,00μ., με ξύλινη πλάτη, με λάμες που πακτώνονται, το διπλό, το διπλό με σκίαστρο. Το διπλό παγκάκι είναι η επανάληψη της μονάδας, αλλά με την αντίθετη κατεύθυνση και ένα ενιαίο ξύλινο κάθισμα. Το διπλό παγκάκι έχει δύο κατευθύνσεις δίνοντας στο χρήστη τη δυνατότητα επιλογής της θέας του. Οι παραλλαγές των παγκακίων τοποθετούνται στο παραθαλάσσιο μέτωπο, στον εξωτερικό χώρο του μουσείου, ακόμα και στα deck και στο δώμα του parking.

Παραλλαγές	κάτοψη	μπροστά όψη	πλάγια όψη	πίσω όψη	πλάγια όψη
μονό κοντό					
διπλό κοντό					
μονό ψηλό					
διπλό ψηλό					
μονό κοντό με ξύλινη πλάτη					
μονό ψηλό με λάμες στη βάση					

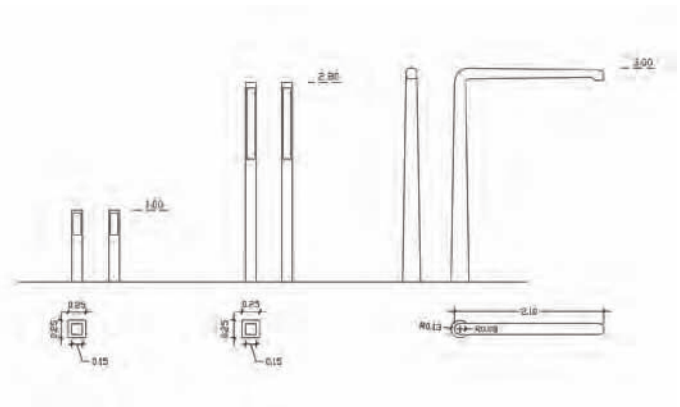
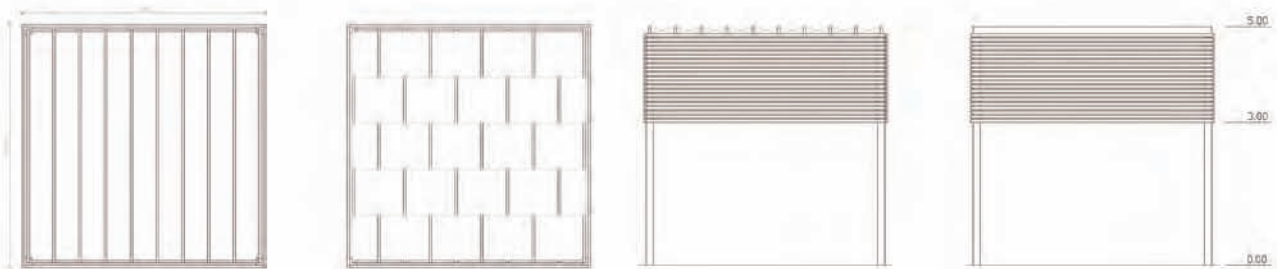
ΕΙΔΗ ΠΑΓΚΑΚΙΩΝ

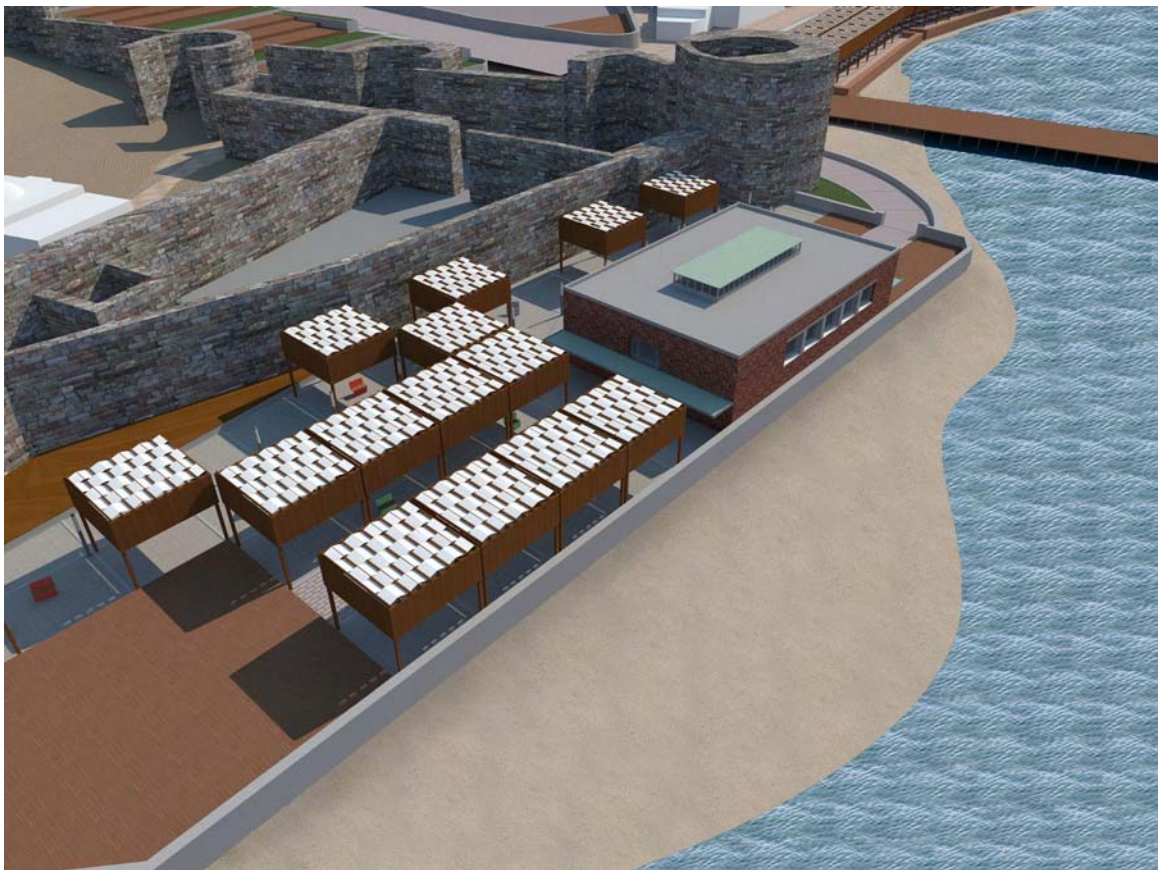
Οι πέργκολες που χρησιμοποιούνται διάσπαρτες στο παραθαλάσσιο μέτωπο και στο μουσείο είναι από ξύλο εμποτισμού από σουηδικό πεύκο ειδικό για εξωτερικούς χώρους, οι βάσεις στήριξης είναι από μασιφ ανοξείδωτο σίδηρο και χρησιμοποιούνται εκρού πανιά. Έχει διαστάσεις 5x5x5μ. αλλά από τα 3μ. και πάνω έχει οριζόντιες περσίδες για σκίαση.

Η πέργκολα στα γυάλινα περίπτερα είναι κατασκευασμένη από μεταλλικές κολόνες, πάνω στις οποίες στηρίζεται το μεταλλικό πλαίσιο και μέσα σε αυτό τα ξύλινα τελάρα με τις περσίδες. Οι πέργκολες πατάνε πάνω σε ξύλινο deck δίπλα στα γυάλινα περίπτερα.

Επιλέγονται ψηλά φωτιστικά τριών μέτρων για το φωτισμό της περιοχής τα οποία τοποθετούνται ανά 20μ. περίπου και πιο κοντά του ενός μέτρου που τοποθετούνται ανά 5-6μ.

Ο δημόσιος χώρος μπορεί να λειτουργήσει με ποικίλους τρόπους, ως μέσο επικοινωνίας, ενθύμηση, προϊόν, βήμα, εξαναγκασμένη κατοίκηση. Οι δυνατότητες ακόμα και ενός περιορισμένου χώρου δεν είναι απόλυτα προσδιορίσιμες και αλλάζουν ανάλογα με τις δραστηριότητες που συμβαίνουν σε αυτόν. Ο δημόσιος χώρος μεταλλάσσεται ανάλογα με τις αντιδράσεις μας. Ακόμα και η αδιαφορία μας γι' αυτόν είναι τρόπος αντιμετώπισης και στη χώρα μας πολύ συνηθισμένος. Οι άνθρωποι, αλλά ακόμα και οι αρμόδιες δημόσιες και δημοτικές αρχές, πρέπει να εμπλακούν και να συμμετέχουν στη σωστή διαρρύθμιση και χρήση του δημόσιου χώρου, έτσι ώστε να τον θεωρήσουν προέκταση της κατοικίας τους, μέρος της ζωής τους. Η κοινωνία θα πρέπει να προβληματιστεί για τις λειτουργίες που μπορεί να προσφέρει ο δημόσιος χώρος και αυτές που εν τέλει αντιπροσωπεύει. Δημόσιος χώρος δεν είναι μόνο ο δρόμος που ακολουθεί κανείς για να πάει στην κατοικία του ή στο χώρο εργασίας του, ούτε τα παγκάκια που πάντα προσπερνάει και ποτέ δεν κάθεται να δει τι υπάρχει απέναντί τους.

Ο δημόσιος χώρος είναι πέρασμα, στάση, άκουσμα, ενατένιση, σημείο ξεκούρασης, συνάντησης, απομόνωσης, προσωπικής έκφρασης, ενθύμησης, χώρος συνύπαρξης με συνανθρώπους, άθλησης και κατανάλωσης προϊόντων. Ας αναλογιστούμε πόσες από αυτές τις λειτουργίες πραγματοποιεί ο καθένας μας και με ποια συχνότητα χρήσης.

Στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να προτείνει νέους τρόπους ζωής στη συγκεκριμένη περιοχή και στη συνέχεια να λειτουργήσει ως πρότυπο για αντίστοιχες περιοχές. Παράλληλα με την ανάδειξη του σημαντικού ιστορικού χαρακτήρα της περιοχής, στόχος είναι να γίνει ο χώρος κέντρο ποιοτικής αναψυχής και κοινωνικής επαφής. Σε αντιπαράθεση με τον ανεπτυγμένο οικονομικά νότιο λιμένα, μπορεί ο χώρος του βόρειου λιμένα να δώσει στον κόσμο μια απλή διασκέδαση που έχει εκλείψει από την πόλη της Μυτιλήνης.

Πέρα από τις τρεις σημειακές παρεμβάσεις με κτίρια, που και αυτά είναι δημόσια, επικεντρώνομαι στο δημόσιο χώρο και στη μετατροπή του σε πιο προσιτό στους ανθρώπους με απλές κινήσεις. Μία διαδρομή παράλληλα στη θάλασσα με πράσινο και χρωματιστά παγκάκια δεν είναι κάτι το φανταχτερό ή δαπανηρό, αλλά πετυχαίνει να προσελκύσει ανθρώπους για να περπατήσουν στη γειτονιά τους, να συζητήσουν, να σκεφτούν..

1. Θεοδούλου Θεοτόκης, Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων, «Υποβρύχια έρευνα στα αρχαία λιμάνια της Λέσβου», περ. Αρχαιολογία και Τέχνες, τχ. 116, Αθήνα Σεπτέμβριος 2010.
2. Καλάργαλης Αριστείδης, Η Επάνω Σκάλα των Χρονογράφων, Μυτιλήνη 2011, Εντελέχεια.
3. Κουρτζέλλης Γιάννης, «Τοπογραφία παράκτιας ζώνης πόλεως Μυτιλήνης. Από την αρχαιότητα έως σήμερα», Τέταρτο Πανελλήνιο Συνέδριο Διαχείριση και βελτίωση παράκτιων ζωνών, Εισηγήσεις, Μυτιλήνη 2008, Εργαστήριο Λιμενικών Έργων Ε.Μ.Π., σ. 213-222.
4. Παρασκευαΐδης Παναγιώτης, Το αρχαίο λιμάνι της Μυτιλήνης, Μυτιλήνη 2002, Λιμενικό Ταμείο Λέσβου.
5. Παρασκευαΐδης Παναγιώτης, Το κάστρο της Μυτιλήνης, Μυτιλήνη 1990, Εταιρία Αιολικών Μελετών.
6. Συλλογικό, Δέκα σχέδια για την ελληνική πόλη, Πρόγραμμα ΗΡΑΚΛΗΣ, Αθήνα 1997, Πέργαμος, Εκτυπωτική Εκδοτική ΑΒΕΕ.
7. Συλλογικό, Μυτιλήνη, Μοναδικές Προσεγγίσεις, Μυτιλήνη 2013, Επιμελητήριο Λέσβου.
8. Μάκας Ανδρέας, Μιχαηλίδου Δέσποινα, Κοινωνικές ομάδες και δημόσιος χώρος, (Ερευνητικό θέμα), Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Ξάνθη 2013.

1. <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BB%CE%AE%CE%BD%CE%B7>
2. http://www.ellinikiaktoploia.net/index.php?option=com_content&view=article&id=2917%3A-a-&catid=14%3A2011-06-28-15-09-38&Itemid=33
3. http://www.ellinikiaktoploia.net/index.php?option=com_content&view=article&id=2914%3A2012-02-26-08-51-08&catid=14%3A2011-06-28-15-09-38&Itemid=33
4. <http://www.mytilene.gr/index.php/lang-el/2008-10-03-06-27-49/2008-09-25-12-11-08/86-2008-06-30-11-22-30>
5. <http://www.mytilene-castle.gr/present-photos-cat2.php?cat=5>
6. <https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCYQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.kavalagreece.gr%2Fwp-content%2Fuploads%2F2008%2F10%2Fathina.doc&ei=UtaRU5mnEueAywO0n4GYAQ&usq=AFQjCNG1fj1iEBL05xuRHt0sA0U68tK8XA&sig2=to8aOBSBrN4k81xvw60JNw&bvm=bv.68445247,d.bGQ&cad=rja>
